

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
173. (1493.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2510 ▲
	1 amerikai dollár	2,9992 ▼
	100 magyar forint	1,5413 ▲

Aktuális

2

Orbán Viktor „meglepetései”

Októberben és novemberben Magyarország visszafizet két lejártó hitelt – jelentette be Orbán Viktor magyar kormányfő. Az államadósság négy százalékkal csökken. Ugyanakkor néhány adónem emelkedni fog. Elemzők szerint a bejelentések nem okoztak meglepetést.

Kultúra

8

Színházi évadrajt a végeken

A temesvári és a szatmárnémeti színház társulata is felkészült már a 2011/2012-es évadra. A bánági város társulata szerbiai turnéval indítja a színházi évet, amely alatt több premier-előadást ígér. A partiumiak kiegyensúlyozott évadtervvel rukkolnak elő, amelyben a klasszikusoktól a vigjátékokig minden műfaj megtalálható.

Média

9

Börtönbe kerül Stohl András

Jogerősen tíz hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte Stohl Andrást kedden a Pest Megyei Bíróság; az ittas vezetés miatt elítélt vádlott feltételes szabadlábra csak a büntetés felének letöltése után helyezhető. A színész-műsorvezetőt mellékbüntetésként a járművezetéstől öt évre tiltották el.

Vezércikk

3

Funeriu tükre

Addiktológusok állítják: a szenvedélybeteg első lépése a felépülés útján, amikor elismeri, hogy baj van. Amikor lerombolja a hazugságokból és önáltatásból épülő falat, amit maga köré épített; amikor a valósággal szembesül. Hasonló folyamat zajlik jelenleg a hazai tanügyben is: Daniel Funeriu miniszter színvállásra készítette a pedagógusokat és diákokat egyaránt.

Cseke Péter Tamás

Az üzlet (in)diszkrét bája

Egy friss felmérés szerint megnőtt a nők munkavállalási és vállalkozói kedve

Zsúfolt határidőnapló. A nők zöme tisztában van azzal, hogy a magánélet és munka összeegyeztetése nem mindig zökkenőmentes

Grafika: ÜMSZ

Több mint nyolc óra munka, ötszáz euró fölötti fizetésért „cserében” egyre jobban kitolódó családalapítás és gyermekvállalás – ezzel jellemezhető régióink női munkavállalóinak helyzete, ahogyan az a Női Üzleti Egyesület munkacsoport friss felméréséből kiderül. Bár a túlhajszoltságért nem kell a szomszédba menniük, a hölgyek szakmailag aktívabbak, mint valaha: kapaszkodnak a ranglétrán és önálló vállalkozásban gondolkodnak. Mindennek messzemenő demográfiai következményei lehetnek – hacsak cégvezetők és politikai döntéshozók nem lépnek annak érdekében, hogy a nők számára fel ne billenjen a munka és család egyensúlya. **6. oldal** ▶

Csík: idő előtt választanak?

S. M. L.

Időközi választásokra kerülhet sor november végén a csíki szenátori körzetben, amennyiben Traian Băsescu államfő és Emil Boc miniszterelnök nem fogalmaz meg ellenvéleményt azzal kapcsolatban, hogy Gyerkő László RMDSZ-es szenátor a Versenytanács tagjává váljon. Mivel a versenytanácsi tagság és a felsőházi mandátum összeférhetetlen egymással, így Gyerkőnek le kell mondania jelenlegi pozíciójáról. Gyerkő László a *Transindex* megkeresésére elmondta, az RMDSZ-nek van egy megüresedő helye a Versenytanácsnál, amit megpályázott. **Folytatása a 3. oldalon** ▶

Zöld mezőben zöld jenkik

Új székhelyre költözik szeptember 14-től az Amerikai Egyesült Államok romániai nagykövetsége: a legnagyobb bukaresti külképviselet új ingatlanát tegnap

nyitották meg a sajtó számára. Az ingatlanegyüttes a főváros északi végében, a Băneasa negyedben, Bukarest központi részétől jelentős távolságra található. **7. oldal** ▶

Mark Gitenstein a nagykövetség új székhelyén

Fotó: Salamon Márton László

Nem udvarolnak az RMDSZ-nek

M. Á. Zs.

Már nem kívánja az ellenzék oldalára csalogatni az RMDSZ-t Victor Ponta szociáldemokrata elnök, aki tegnap, a szövetség vezetőivel folytatott tárgyalás után elmondta: fel sem vette a kérdést. Az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) társelnöki tisztségét is betöltő Ponta ezzel a nyilatkozatával „visszavonta” azt az ajánlatot, amelyet liberális kollégája, Crin Antonescu tett néhány nappal korábban, amikor a koalícióból való kilépésért cserében 2016-ig szóló kormányzati szerepvállalást ígért az RMDSZ-nek. **Folytatása a 3. oldalon** ▶

Röviden

Külföld: alaptalan a CIA-as vád

Románia tegnap alaptalannak minősítette az Európa Tanács emberi jogi biztosának állítását, amely szerint 2003-ban a CIA Bukarest közelében is illegális titkos börtönöket működtetett a terrorizmus elleni harc jegyében. A *Mediafax* hírügynökség jelentése szerint a külügyminisztérium cáfolja Thomas Hammarbergnek, a strasbourgi székelyhelyi – főként emberi jogi kérdésekkel foglalkozó – öszeurópai szervezet biztosának hétfőn tett megállapításait. Eszerint a CIA Európában három országban – Lengyelországban, Romániában és Litvániában – tartott fenn titkos börtönöket.

Képiró halála „kis győzelem”

Az igazságszolgáltatás „kis győzelmének” nevezte tegnap egy Facebook-bejegyzésben Efraim Zuroff azt, hogy hozzájárulhatott Képiró Sándor volt csendőrszázados egészségének romlásához az ellene folytatott per. A náci háborús bűnösök felkutatásával foglalkozó jeruzsálemi Simon Wiesenthal Központ igazgatójának megfogalmazása szerint „talán az egyetlen vigasz Képiró borzasztóan frusztráló halálával kapcsolatban – amely azelőtt következett be, hogy a fellebbezés megmáshatna volna a botrányos felmentő ítéletet –, hogy az ügyvédje szerint az ellene folytatott per rossz hatással volt az egészségére”.

Sztrájk bénította meg Olaszországot

Az olasz kormány megszorító intézkedései ellen tegnap délelőtt kezdődött sztrájk szinte teljesen megbénította Olaszország életét. A legnagyobb szakszervezet, a hatmillió tagot tömörítő CGIL felhívására sztrájkolnak a tömegközlekedési dolgozók, beleértve a légi, a vasúti, valamint a közlekedést is.

Megkezdődött Chirac pere

Távollétében kezdték meg a volt francia államfő, Jacques Chirac (*képiünkön*) elleni pert Párizsban. Franciaország korábbi köztársasági elnökét azzal vádolják, hogy Párizs főpolgármestereként törvénytelenül finanszírozta az Egyesülés a Köztársaságért nevű pártját. A most 78 éves Chirac tagadja a vádakot, és leromlott egészségi állapotára hivatkozva nem jelent meg a bíróságon.

sági elnökét azzal vádolják, hogy Párizs főpolgármestereként törvénytelenül finanszírozta az Egyesülés a Köztársaságért nevű pártját. A most 78 éves Chirac tagadja a vádakot, és leromlott egészségi állapotára hivatkozva nem jelent meg a bíróságon.

Kiadható Gyurcsány Ferenc

A mentelmi bizottság azt javasolja a magyar Országgyűlésnek, hogy függesse fel Gyurcsány Ferenc mentelmi jogát, akít hivatali visszaélés miatt hallgatna ki gyanúsítottként az ügyészség a Sukoró-ügyben. Bár korábban a volt miniszterelnök is azt kérte, adják ki az ügyészségnek, a mentelmi bizottság szocialista tagjai – mint mondták – lelkiismereti okból nem szavaztak a felfüggesztést kezdeményező indítványra, amit a két kormánypárt mellett a Jobbik és az LMP is támogatott.

Hágában elítélték Perisicset

Huszonhét év börtönre ítélte Momcsilo Perisics egykori jugoszláv vezérkari főnököt a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnöket vizsgáló Nemzetközi Törvényszék kedden. Az szerint a vádlott a kilencvenes évek első felében, a délszláv háborúk idején szerepet játszott Sarajevó ostromában, a Zágráb elleni szerb támadásban, és felelős a boszniai Srebrenicánál elkövetett háborús bűnök egy részéért is.

Orbán „meglepetései”

Csökkentik a magyar államadósságot, de nőnek az adóterhek

Hírösszefoglaló

► Októberben és novemberben Magyarország visszafizet két lejáráó hitel ügy, hogy nem veri magát újabb adósságba. Hogy hogyan? Például nő a cigaretta és a szeszesitalok jövedéki adója. Ez azt jelenti Orbán Viktor magyar kormányfő szavai szerint, hogy 77 százalékról 73 százalékra csökken az államadósság. A részletekről szólva annyit mondott: a jelenlegi adósságcsökkentés 4 milliárd eurót érint. Ehhez 3 milliárd eurót az MNB-tartalékból, 1 milliárd eurót a nyugdíjpénzkből vesz a kormány.

Előrehozzák a jövedékiadó-emeléseket: a játékadót 50, a dohány jövedéki adóját 7, az alkoholos termékek jövedéki adóját 5, az aromázott szeszes italok jövedéki adóját 50 százalékkal emelik meg. A gázolaj adóját 97 forintról 110 forintra emelik. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter azt mondta, a jövedéki adóemelések összesen 10 milliárd forint többletbevételt jelentenek. A magán-nyugdíjpénztári rendszer megtakarításainak államosításából pedig 10 milliárd forint osztalékbevétele származik a magyar államnak.

Orbán Viktor arra hívta fel a figyelmet, hogy a 2012. évi költségvetés elkészítésében nem lehetnek vissza a középosztályt megerősítő és az adósságot csökkentő

Fotó: MTI

Adót növel, adósságot csökkent. Bejelentései nem lepték meg az elemzőket

politikától. Mint mondta, ma Magyarországon félmillió ember él 28 és félezer forintból. Azt szeretnék elérni, hogy a ciklus végé-

re 300 ezer ember élhessen havi nettó 48 ezer forintból a Start munkaprogram révén.

A miniszterelnök szerint az államadósság Európában egyszerre oka és következménye a válságnak, ami azt jelenti, hogy azok az államok, amelyeknek nő az adósságuk, megállíthatatlan spirálba kerültek, és csak azoknak van esélyük a lassuló növekedés mellett is sikeressé válniuk, amelyek képesek megtörni a spirált, és a mély örvényből képesek a felszínre úszni. „Arra az országra, amely nem tud kiszabadulni a csapdából, sötét és nehéz évek várnak” – fogalmazott, hozzátéve, hogy mivel Magyarország nem kíván ezekhez az országokhoz tartozni, továbbra is az államadósság-csapdából való kiszabadulás az első számú célja a kabinet gazdaságpolitikájának.

A magyar kormány – a Fidesz-KDNP háromnapos hajdúszoboszlói frakcióülése után – vasárnap is egész nap tanácskozik, hogy a hétfőn kezdődő parlamenti ülés első napján meg tudják tenni a további szükséges bejelentéseket.

Nem okoztak meglepetést a tegnapi kormányzati bejelentések az elemzők szerint, akik úgy vélik, hogy az idei költségvetést érintő intézkedések a vártak megfelelőek, és megjegyzték, hogy a jövő év lesz az „igazi kihívás”. ◀

Északon már áramlik a gáz

Gy. Z.

► Vlagyimir Putyin orosz kormányfő nyitotta meg a gázcsapot, amikor tegnap megkezdődött a Németországba menő Északi Áramlat vezeték első vonalának feltöltése földgázzal – jelentette az AGI gázipari hírügynökség. Putyin a kompresszorállomás vezérlőtermében számítottásképpen „nyitotta meg” a gázcsapot.

Az úgynevezett technikai gáz bevezetése a csővezetékbe a Keleti-tenger partján lévő oroszországi Viborgban kezdődik el – közölte Vlagyimir Putyin miniszterelnök. A „technikai gáz” bevezetése megeremti a csővezetékben történő szállításhoz

szükséges nyomást. A valódi gázszállítások várhatóan november elején kezdődnek el Oroszországból Európa felé az Északi Áramlaton.

„Lépésről-lépésre megszabadulunk a tranzitállamok diktatúrájától” – hangoztatta Putyin, célozva az Ukrajnával legutóbbi támadt heves vitára. Az 1224 kilométer hosszú Északi Áramlaton keresztül a jövőben évente 55 milliárd köbméter gázt szállítanak majd a Szentpétervár közeli Viborgból a németországi Greifswaldba. A Keleti-tenger mélyén húzódó csővezeték finn, svéd és dán felségvizeken is áthalad. Putyin megfogalmazása szerint Oroszország számára ablak Európára.

A *Voice of Russia* összefoglalója szerint érthető, hogy Moszkva mihamarabb üzembe akarja állítani a csővezetékét, amely az európai gázkereslet negyedét képes kielégíteni. A Nemzeti Energia-biztonsági

Alaptívány szakértője, Alekszandr Paszecsnyik úgy látja: az Északi Áramlatnak köszönhetően többé nem fordulhat elő, hogy egy tranzitállam miatt fennakadás alakul ki az európai gázellátásban.

A beruházás fontosságát növeli, hogy a német atomstop hatására a gáz még fontosabb energia-hordozóvá vált, hiszen a villanyáram termelését főként gázmotoros erőművek veszik át a leállított atomerőművektől. ◀

Putyin virtuális gombnyomása. Oroszország egyelőre tesztüzeműben megkezdte a közvetlen gázszállítást

Nem tudni, hol lehet Kadhafi

ÚMSZ

► A hatalmától megfosztott Moammer el-Kadhafi líbiai vezető nem utazott azon a páncélozott járművekből álló konvojon, amely hétfőn lépett át Líbiából Niger területére – jelentette tegnap az *al-Arabija* hírtelevízió. A líbiai felkelőket irányító Átmeneti Nemzeti Tanács korábban azt közölte, hogy Kadhafihoz hű személyek 200 járműből álló gépkocsioszloppal Nigerbe utaztak. A járműveken volt állítólag Kadhafi és egyik fia is. A konvoj a közlemény szerint aranyt és készpénzt is szállított. Az utóbbi a líbiai jegybank szirti fiókjából származik. A líbiai lázadók soraiban harcoló dzsihadisták megpróbálták megdönteni a Kadhafi-rezsimet követő tripoli kormányt, hogy egy vallási előírások szellemében igazgatott államot hozzanak létre – állította hétfői számában amerikai hírszerzési források hivatkozva a *The Washington Times*. „Több fórum résztvevői azt javasolták, hogy az átmeneti időszak után a harcot a szekuláris lázadók és az Átmeneti Nemzeti Tanács ellen kell folytatni” – hangzik egy, a múlt héten nyilvánosságra hozott amerikai kormányzati jelentés, amely nem tudta meghatározni, hogy voltaképpen mekkora befolyással is rendelkeznek a dzsihadisták. A szövetkezés egybeesett a mostanában Abdel-Hakim Belhadzs néven emlegetett Abu Abdallah al-Szadik gerillavezér Tripoliban történt felbukkanásával. ◀

Verespatak-vita a képviselőházban

Cs. P. T.

► Politikai vita bontakozott ki tegnap a képviselőházban a kormánypártok és az ellenzék között a verespataki aranybánya kapcsán, amikor a demokrata liberális ülésvezető, Ioan Oltean az ülés napirendjét ismertette. Az elutasításra javasolt jogszabályok között szerepelt ugyanis az a szociáldemokraták által előterjesztett törvénymódosító indítvány is, amelynek értelmében a nemesfémeket, drágaköveket és radioaktív anyagokat csak állami többségű bányavállalatok termelhetik ki. Az ellenzék azt szerette volna, hogy a képviselők küldjék vissza a tervezetet a szakszabályokhoz. Relu Fenechiu liberális honatyja azzal érvelt: a kormány és az államelnöki hivatal is elismeri, hogy a román állam előnytelen szerződést kötött a Verespatakra aranybányát tervező kanadai befektetővel, akik 80 százalékban birtokolják a kitermelési licenccel rendelkező Rosia Montana Gold Corporation céget. Az ülést vezető Ioan Oltean, az alsóház demokrataliberális alelnöke nem fogadta el a javaslatot. Mint ismert, a képviselőházban heves vita várható annak a törvénymódosító tervezetnek a kapcsán is, amely lehetővé teszi, hogy a magánkézben lévő bányavállalatok is sajátíthassanak ki ingatlanokat azokon a területeken, amelyekre a licencük szól. A tervezetet egy ellenzéki és egy kormánypárti szenátor terjesztette elő. A módosító indítványt a szenátus már elfogadta, jelenlegi a képviselőházi szakszabályokhoz vitatja. ◀

Nem udvarolnak...

Folytatás az 1. oldalról

„Eljönnek majd a választások, és ha mi nyertünk, akkor a PDL kivételével mindegyik ellenzéki alakulattal, beleértve az RMDSZ-t is, tárgyalni fogunk” – fogalmazott Ponta, hangsúlyozva, hogy hasonlóképpen a szövetséghez, ők is tisztességes partneri viszonyt tartanak majd fenn a jövőbeli ellenzékkel, hiszen „az RMDSZ is tiszteletet mutat irányunkban most, amikor kormányon van”.

Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke, a találkozó után arról számolt be, hogy nem sikerült közelíteni az álláspontokat a jövő évben esedékes helyhatósági és parlamenti választások összehívásáról. Míg a PSD-s politikusok határozottan elutasították a két voksolás egyidejű megszer-

vezését, addig az RMDSZ amellett érvelt, hogy az összevonas mind a pártokra, mind a társadalomra nézve előnyös lenne. A két fél ugyanakkor egyetértett abban, hogy a nemzeti kisebbségek számára biztosítani kell a számárrányos parlamenti képviseletet. „Elfogadhatatlan, hogy a két milliós létszámú magyar kisebbség ne képviseltesse magát a törvényhozásban, vagy az csak 2-3 képviselőre zsugorodjon” – fogalmazott Victor Ponta a nagyobbik kormánypárt által szorgalmazott többségi választási rendszer apropóján. Kelemen Hunor szerint ezt a célkitűzést több módszerrel is el lehet érni, az RMDSZ a vegyes választási rendszert támogatja, amely az egyéni körzetekben mandátumot nyert honatyák mellett pártlistáról is bejuttatna képv-

selőket és szenátorokat a törvényhozásba.

Az RMDSZ elnöke arról is beszélt, a szintén a PDL által szorgalmazott alkotmánymódosítás nem valósítható meg a jelenlegi parlament mandátuma alatt, mert a kormányoldalnak nincs kétharmados többsége. Ponta is leszögezte: a jelenlegi parlament nem módosíthatja az alkotmányt. Hozzátette: a találkozón a nemzeti kisebbségek jogai is szóba kerültek. Leszögezte: a kisebbségi jogokat a parlamentben elfogadott törvényekkel kell szavatolni, olyanokkal, amelyek akkor is hatályban maradnak, ha az RMDSZ nincs kormányon. Közölték, hogy a PSD részéről konstruktív hozzáállást várnak el a kisebbségi jogok kapcsán, amire az ellenzéki párt ígéretet is tett. ◀

Victor Ponta a magyar kisebbség arányos képviseletét garantálta Kelemen Hunor RMDSZ-elnöknek

Fotók: Tofán Levente

Időközi választások Csíkban?

Folytatás az 1. oldalról

„A tisztség elfoglalásának feltétele, hogy a miniszterelnök és az államfő elfogadja az RMDSZ által jelölt személyt. Pozitív döntés esetén el kell mondanom mandátumomról” – válaszolta a szenátor. Arra a kérdésre, hogy az RMDSZ kit indítana az időközi választáson, Gyerkó elmondta: még nem született döntés, de Tanczos Barna, az agrártárca államtitkára jelezte, ő indulna a szenátori székért.

„Amennyiben megürül a szenátusi hely, valóban megpályáznám” – erősítette meg lapunknak Tanczos Barna a sajtóhíreket. A mezőgazdasági államtitkár az ÚMSZ-nek elmondta, a kormányzasi, végrehajtói tevékenység után kihívásként tekintene a törvényhozási munka elé, mégha csak egy csonka mandátum erejéig is. „Az egyik legfontosabb célunk a tagosítási törvény módosítása, ehhez járulhatnék hozzá döntő módon a szenátusban” – ecsetelte lapunknak Tanczos. Az államtitkár szerint „bemelegítő időszak” lehetne számára az az egy év, amennyi a jelenlegi törvényhozási ciklusból még hátravan, és jövőre ismét indulna a szenátori helyért, „ha meg nem változnak időközben a játékszabályok”. Gyerkó László esetleges utódját a csíki területi RMDSZ-nek kell jelölnie; Tanczos egyelőre nem tud arról, hogy rajta kívül volna még érdeklődő a

jelöltség iránt az RMDSZ-en belül. „Ha verseny is lesz, állok elébe” – tette hozzá az államtitkár. Ami az agrártárcanál általa jelenleg betöltött tisztség sorsát illeti, Tanczos szerint még korai utódjelöltekről beszélni, minthogy az esetleges időközi választást leg hamarabb januárban tarthatják.

A Versenytanács eddigi RMDSZ-es tagja, Neményi József 14 évig töltötte be funkcióját, a tanács elöljárója, a Versenyhivatalnak is tagja volt. Mivel mandátuma ebben a hónapban lejár, az RMDSZ-nek új tagot kell jelölnie. Gyerkó László erre a tisztségre pályázik, jelölését a szövetség hétfői frakcióülésén is támogatta.

Mint ismeretes, Pálffy Mózses Zoltán RMDSZ-es képviselő halálával Kolozs megyében is megüresedett egy alsóházi hely. Míg Hargita megyében minden valószínűség szerint kiírják a választásokat a Gyerkó lemondásával megüresedő szenátori hely betöltésére, addig Kolozs megyében úgy tűnik, erre nincs politikai akarat. Petru Călian PDL-s képviselő hétfőn arra kérte a képviselőházi kollégáit: ne vegyék tudomásul a múlt héten elhunyt Pálffy halálát, amíg kézhez nem kapták a halotti bizonyítványt. Máté András Levente, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője korábban lapunknak nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy a képviselői mandátum egyelőre betöltetlen marad. ◀

Oprescu „kicsit független”

ÚMSZ

► „Függetlenként, egészen biztosan az USL jele nélkül”, de az ellenzéki pártszövetség támogatásával indul újabb főpolgármesteri mandátumért Sorin Oprescu. A bukaresti városgazda ezzel a bejelentésével zárta le az ellenzéki pártszövetség több hete tartó udvarlását. A Szociál-Liberális Szövetség társelnökei, Crin Antonescu és Victor Ponta mindent elkövettek annak érdekében, hogy a rendkívüli népszerűségnek örvendő Oprescut a maguk oldalára állítsák és az USL jelöltjeként indítsák a polgármesteri

megmérettetésén. „Saját kampánystábom lesz, saját választási stratégiám, és ami még fontosabb, saját projektjeim. Természetesen javaslatokat elfogadok az USL részéről a partnerségi szerződés értelmében” – szögezte le Sorin Oprescu. A főpolgármester dicsérettel szavakkal illette az USL két társelnökét, szerinte Ponta „mély gondolkodású és tisztességes”, Antonescu pedig „olvasott és harcos”. Az egyezés nyilvánosságra hozását követően a PSD bejelentette, hogy a jelölt-rangsorolás érdekében tartott közvélemény-kutatásokon senkit sem „tesztelnek” a főpolgármesteri tisztségért. ◀

Ismét napirenden a régiósítás

ÚMSZ

► Bár a koalíciós alakulatok között nincs egyetértés, az ország területi-adminisztratív újraosztásának kérdésében Emil Boc kormányfő tegnap reményét fejezte ki, hogy a következő időszakban sikerül közelíteni az álláspontokat. A Demokrata Liberális Párt (PDL) elnöki tisztségét is betöltő Boc elmondta, alakulata kész elfogadni a 10 megyés változatot is. „Nem ragadunk le a nyolc megyés változatnál, nyitottak vagyunk a tíz régióra való felosztásra is” – fogalmazott Emil Boc. Hozzátette: az

RMDSZ-nek „a magyar kisebbség sajátosságai” miatt vannak fenntartásai a területi-adminisztratív felosztással kapcsolatban, de a szövetség vezetőinek is meg kell érteniük, hogy az újramegyesítés Románia érdekét szolgálja és nem helyes a tisztségüket féltő megyei tanácselnökök miatt megakadályozni a projektet. A kormányfő szerint a jövő évben esedékes helyhatósági és parlamenti választások összehívása 2012 novemberében azt a célt is szolgálja, hogy elég időt biztosítson a hatóságoknak a területi-adminisztratív reform életbe léptetésére. ◀

Funeriu tükre

Cseke Péter Tamás

Addiktológusok állítják: a szenvedélybeteg első lépése a felépülés útján, amikor elismeri, hogy baj van. Amikor lerombolja a hazugságokból és önáltatásból épülő falat, amit maga köré épített; amikor a valósággal szembeesül.

Hasonló folyamat zajlik jelenleg a hazai tanügyben is: Daniel Funeriu miniszter színvallásra készítette a pedagógusokat és diákokat egyaránt.

Míntha a tárcavezető maga is az addiktológia eszköztárához nyúlt volna, amikor szigorította az ideji érettségi lebonyolítását: tükröt állított a rendszer elé, a vizsgák eredményeit, amelyek maszatolatlan képet nyújtanak a hazai oktatás állapotáról. Augusztusban, az iskolabezárások és az érettségi kapcsán úgy is fogalmazott: „a valósággal történő szembesülés fájalmas ugyan, de ki kell lépniünk a hazugságokból”.

Miért volt képes Funeriu lerántani a leplet a hazai tanügyről? Talán azért, mert nem foglya a felsőoktatási érdekcsoportoknak, mint amilyenek a korábbi miniszterek, Andronescu, Marga, Adomniței voltak. Talán azért, mert az elmúlt húsz év java részét külföldi tanulmányutakon, fejlett oktatási rendszerű államokban, Franciaországban, Németországban, Angliában és Japánban töltötte. Talán azért, mert párttag ugyan, de nem vezényszóra haptákba álló pártkatoná. (Emlékeztet, hogy a nyári érettségi eredmények közzétételkor több demokrata liberális politikus a fejét követelte.) Talán azért, mert az új tanügyi törvény alapelveit lefektető Mircea Miclea professzor mellett inasoskodott az államelnöki hivatalban. Talán azért, mert ma-

kacs és következetes... Az oktatási miniszternek mindenesetre sok ellensége lett az elmúlt hónapokban. Elsősorban az érettségien kudarcot valló diákok, akik némi joggal kérdezhetik: miért pont ők az „áldozati generáció”? A bukott diákok szülei, akik csemetéik jövőjéért aggódnak, s nem értik, ha évekig jó jegyekkel ment haza a gyerek, miért hasalt el a vizsgákon? Az ellenzéki politikusok, akik hisztérikusan követelik a lemondását, titkon abban reménykedve, hogy így megkapják az ideji érettségi kárvalloottainak szavazatait. És persze a pedagógusok egy része, elsősorban azok, akik a szintén szigorított vizsgakörülmények miatt idén nem juthattak végleges állásokhoz. Daniel Funeriu küldetése természetesen nem érhet véget azzal, hogy lerombolta a hazai oktatás állapotához fűződő illúziókat: alapjaiban kell újraépítenie a rendszert. Ezt a célt szolgálja az új tanügyi törvény is, amelynek legtöbb előírása a hétfőn kezdődő tanévben lép életbe. A miniszternek nem árt óvatosnak lennie. Addiktológusok állítják: a szépen gyógyuló szenvedélybeteg is bármikor visszaeshet.

Román lapszemle

Biztos pusztulás vár az ország egyik fontos természetvédelmi területére, a Csalhó Nemzeti Park egy jelentős részére, ha megépítik az oda tervezett sípályát. (Jurnalul Național) ► Valósággal megrohmozták a nagylaki határátkelőt a Nyugat-Európába tartó illegális emigránsok. (România Liberă) ► Míg Romániában alig van érdeklődés a brassói Roman teherautógyár termékei iránt, a Pentagon novemberben újabb szerződést köt a vállalattal, 360 katonai járművet vásárol az amerikai hadsereg számára. (Curierul Național) ► Sereghajtó Románia a túlsúlyos emberek tekintetében: Svájc és Olaszország mellett európai viszonylatban itt található a legkevesebb elhízott személy, a lakosságnak mindössze 7,9 százaléka – derült ki a Nemzetközi Egészségvédelmi Szervezet adataiból. (Capital)

Voksok rizsért és golyóstollakért

Eredetileg „amerikai modellnek” szánták, ám végül is balkáni gyakorlattá vált, azaz választási reklámból választási megvesztegetéssé lett a voksolás előtti apróbb ajándékok osztogatása.

Bogdán Tibor

► A kommunizmus időszakának már-már a le-targiával hasonlatos, unalmas választási menetei után Románia nyomban 1990-ben, az első szabad(abb) választások alkalmával megkóstolhatta a nyugati demokrácia ízét.

Az „amerikai minta”

Az újdonsült politikai osztály már az 1990. évi májusi választások alkalmával ráért az „amerikai mintára”, a kampány idején immár a politikai piackutatás eszközeivel élt. A színes, az eredeti szándék szerint ötletesnek szánt választási plakátok mellett megjelentek az apró műtűrököt tartalmazó nejlontasakok is. Politológusok szerint az Angliából frissen hazatért parasztpárti politikus, Ion Rațiu vezette be

Romániában az urnához járuló szavazók megajándékozását.

Ekkor még valóban ártatlan tárgyakról volt szó, amelyek inkább a figyelemfelkeltést szolgálták, mint a lekenyerezést. Ion Rațiu még csak olcsó golyóstollakat, zsebnaptárakat, a parasztpárti jelöltet ábrázoló színes fényképecskéket, a párt programját tartalmazó füzetecskéket osztogatott pártja potenciális szavazóinak.

A parasztpártiak az 1990. évi államfő-választások alkalmával nyíltan fel is vállalták az értéktelen ajándékok osztogatását (akkoriban még egy üres nejlonzacskó is megtette): sárga műanyagtasakjaikon ugyanis ott állt az elnökjelöltjük nevével, a mozgósítónak nem igen nevezhető, banális felhívás: „Szavazz Ion Rațiu-ra”.

Ruhanemű – pártszínekben

A választási ajándékozás „fejlődéstörténetét” nyomon követő szociológusok a nejlonzacskók tartalmának változásait elemezve arra a fölöttebb érdekes következtetésre jutottak, hogy – a látzat ellenére – a romániai politikuskok igencsak jól ismerik a lakosság igényeit, anyagi helyzetét, szükségleteit, mi több, a voksolás közeledtével még érzékenyen is reagálnak rájuk. Az életszínvonal rohamos romlásával egyidőben ugyanis a „választási tasakok” mélyén már néhány olcsóbb, alapvető élelmiszer – kiló szemesbab, kukoricaliszt – is meglapult. Később már étolaj, liszt, cukor, rizs is került a zacskókba, fénykorában a Társadalmi Demokrácia Pártja még szalámit és (olcsó) bort is osztogatott, a nagyobb városokban a szerencsés választó még ananászkonzervet is ki-foghatott.

Később, amikor a betevő falatra ugyan még jutott, ruhaneműre azonban már kevésbé futotta a szegénységű szavazónak, a nejlonszaty-

rokban megjelentek az első ruhadarabok is: trikók, sálak, sapkák, kezeslábasok. Sőt, olyan helyeken, ahol a politikai pártok valamelyike gyorsan igyekezett magának híveket toborozni, a kampánystábok nadrággal, dzsekivel is megajándékozták a kedves választót, akit az sem zavart, hogy a ruhaneműnek – a szó szoros értelmében is – erősen „pártszínezete” volt.

Mindez egyébként a 2004. évi parlamenti és elnökválasztások „nagy találmánya” volt, amikor is az ország több településén is megtelt piros illetve kék színbe öltözött „párthívekkel”.

Voks – tűzifáért

Az országos méreteket öltő nyomor fokozódásával már mindenféle holmi megfelelő „választási ajándéknak” bizonyult: így a voksolásra csábítandó választó esernyőtől és műanyagvödörtől kezdve a mosóporon és a seprűn át az öngyújtóig, zseblámpáig, ingyenes tűzifára feljogosító utalványig a legváltozatosabb ajándékokat vihette haza.

A politikai pártok egyben

előrelátóbbnak is bizonyultak: már nem csupán a kampány napjaiban „kedveskedtek” a választóknak, de nemzeti ünnepeken is „partikat” rendeztek számukra. Ebben elsősorban a szociáldemokraták jeleskedtek, akik – mindenekelőtt május elsején, a „munka nemzetközi ünnepén” – invitálták a manéle hangjai mellett ingyen mititőjre és sörre majdani szavazóikat, akiknek azonban végig kellett hallgatniuk néhány üresjáratú politikusi szónoklatot. Néhányan elajultak – a tűző naptól, az éhségtől vagy az unalomtól: ez soha nem derült ki.

A bankó két fele

A technikai fejlődés nyomára a bélyegét a 2008. évi választások szatyrainak tartalmára. Így – főleg az idősebbek – ámulva nézték memory-stick névre hallgató furcsa ketyerét, tanácstalanul forgatták a számítógépes játékok dvd-lemezeit, a szerencsésebbek karórát vagy egyenesen kártyával ellátott mobiltelefonokat találtak a zacskók mélyén – utóbbiakat – az ajándékozók szerint – „a

jelölttel való kapcsolattartás” okán.

A „nagy bombát” azonban a 2009. évi államfő-választás alkalmával megjelent műanyag esőkabát jelentette; a jelöltek nevével feliratozott narancssárga pelterinekért oly nagy volt a tolongás, hogy a bukaresti Titan-parkbeli osztogatáson a szépreményű választók még öltre is mentek miatta.

Immár évek óta nagy divatja van a választási turizmusnak is. Ebben az esetben a „kortések” a pártjaik által bérelt autóbusszokkal több választási körzetben is megsétáltatják a szavazót – többnyire kisnyugdíjast –, akinek minden esetben voksolnia kell. A „formaságról” természetesen a „kortések” gondoskodnak, akik a „túra” végén némi pénzmaggal is honorálják a többszörösen bizonyított „választói hűséget”. És mivel a politikusi takarékos ember, nem egy esetben a „szavazóturista” a „körút” elején csak egy fél bankjegyet kapott, a második felét akkor vehette át, amikor a „szervezők” meggyőződhetek róla, hogy a kívánalmaknak megfelelően pecsételt. ◀

Aki Angela Merkel életútját egyengette

A napokban hunyt el Horst Kasner evangélikus lelkész, Angela Merkel édesapja. A hír nyomán ismét fellángoltak a viták arról, hogy családi háttere miként befolyásolta a német kancellár politikai pályafutását.

Gy. Z.

► A jelenlegi német kormányfő – aki apjának köszönhetően ily módon az első keletnémet születésű kancellárként vonult be a német történelembe – a Merkel nevet első férje, Ulrich Merkel után vette fel, akivel 1977 és 1982 között élt házasságban. Azt pedig még kevesebben tudják, hogy a második keresztnevét, a Dorothea – a görög Dorotheosz latin nőiesítése – Isten ajándékát jelenti.

A „vörös Kasner”

Horst Kasner 85 esztendő volt. Berlinben született, de lelkészi pályáját Hamburgban folytatta, itt érte a második világháború vége is. Néhány esztendő múltán, 1949-ben létrejött a két Németország, bár a megosztás még kevés ideig átjárható maradt. Önmaga döntött úgy 1954-ben, hogy családjával az egykori keletnémet kommunista államba költözik át. Többen azt vetették a szemére, hogy a szocializmus meggyőződéses barátjaként döntött az NDK-ba való átköltözés mellett. Pedig amit tett, küldetés-tudatból tette: a Német Demokratikus Köztársaság

ugyanis lelkészhiánnyal küszködött. Sőt: a fennmaradt iratok szerint a kommunista hatóságok az első időszakban Merkel édesapját „a munkás és paraszt állam el-lenségeként” tüntették fel, később azonban már minde-nütt „a vörös Kasnerként” szerepelt. Ebben az időszakban egyébként az egyházat már kifejezetten üldözték az NDK-ban, a hívőket kifejezetten megbélyegezték.

A keletnémet hatóságoktól Horst Kasner először a Brandenburg tartományban lévő, mindössze háromszáz lelket számláló Quitzow településen kapott lelkészi állást. Új otthonába azonban egyedül érkezett meg: a család bútorait 1954. július 16-án szállították Hamburgból Quitzowba, a hamburgi Elim kórházban pedig egy nappal később jött a világra Horst és Herling Kasner első gyermeke – az atya tehát így nem lehetett jelen leánya születésekor –, egy kislány, aki a keresztségben az Angela Dorothea nevet kapta.

A csodálatos táj

A család 1957-ben az ugyancsak brandenburgi Templinbe költözött át, ahol

Angela Merkel német kancellár evangélikus lelkész apjával és szocdemekhez csatlakozott édesanyjával

az édesapa teológusok továbbképzését célzó papi iskolát alapított. A krónikák szerint azok közé tartozott, akik az önálló keletnémet egyházért küzdöttek, de nem törekedtek semmifajta szervezeti vagy tartalmi kötődésre a nyugati egyházhoz. Kasner – mint a feljegyzésekből kitűnt – azon igyekezett, hogy közelebb hozza egymáshoz a kereszténységet és a szocializmust. Ebből a szempontból – mint abban az időben sokan mások – konformistának számított, aki mindig tudta, hol a határ, azt nem kérdőjelezte meg, soha nem tartozott az NDK bírálói közé, és minden konfliktust került. Angela Dorothea – a későbbi Angela

Merkel kancellár – fiatal korában maga is tagja volt az akkori keletnémet kommunista párt, az NSZEP ifjúsági szervezetének, az FDJ-nak. Később azonban – testvéreitől eltérően – egyre inkább a rendszert bíráló körök felé fordult.

Öccse, Marcus, és négy évvel fiatalabb húga, Irene, már itt, Templinben született. Angela, akit nem sokára „Kasi” beceneven emlegetnek, szívesen emlékezik vissza az itt töltött időkre: „Csodálatosan szép táj vett körül” – szokta mondani, amikor gyermekkoráról beszél, és megemlíti az erdőben kékellő áfonyabokrokat, a tavakban úszkáló méretes pontyokat.

Az „istentelen” NDK

Angela viszonya édesanyjával, a korábban tanítónőként tevékenykedő Herling Kasnerrel kiváló volt, a család életét mégis elsősorban rendkívül szigorú és tekintélyelvű nevelést alkalmazó édesapja befolyásolta. Sokak szerint ez volt az egyik oka annak, hogy a fordulat után az akkor már Merkel nevet viselő Angela a kereszténydemokrata CDU-nál kötött ki, ami egyben egyfajta, a szülői háztól való „politikai emancipációt” is jelentett a számára. Feltűnő volt az is, hogy Merkel – már kancellárként – ifjúságára és szüleiére visszaemlékezve mindig elsősorban

édesanyjáról beszélt. A történészek, illetve az életrajzírók szerint az egyházellenes NDK-ban a jelenlegi kancellár édesapja egyformán törekedett arra, hogy az egyház hű szolgája, egyben pedig a kommunista állam lojális polgára legyen. Az egyházi tanácskozásokon rendszerint olyan álláspontot képviselt, ami összhangban volt a kommunista párt hatalmpolitikai érdekeivel. A fordulat után az édesapa semmilyen párttal nem keresett kapcsolatot, a későbbi kancellár édesanyja viszont a szociáldemokratáknál kötött ki.

Amikor Horst Kasner a családjával együtt átköltözött az NDK-ba, döntése előtt sokan értetlenül álltak. Hat esztendővel ezelőtt így magyarázta akkori elhatározását: „Kötelességemnek éreztem. Berlinből származom. Teológiai tanulmányaim végeztével tértem vissza, hogy az NSZEP államának ateista és istentelen propagandája ellen harcoljak.”

Horst Kasner – az édesanyjával ellentétben – távol maradt attól az ünneptől, amelyet a CDU 2004-ben az akkor 50 esztendő (még csak pártelnök) Angela Merkel tiszteletére rendezett. Viszont 2005 novemberében az egész család helyet foglalt a Bundestag tiszteletbeli páholyában, amikor Németország első női – és mint írtuk, keletnémet nevelkedésű (bár hamburgi születésű) kancellárját – beiktatták a hivatalába. ◀

Lap-top

A nap címe. A PDL átvette a brit konzervatívok színeit, *Puterea*

Magyarázat. Már-már hivatalos: a fő kormánypart alapjaiban újul meg: a narancs-színről (-sárgáról? – vörösről?) végleg lemond, és új vizuális identitással, kék-zöld színekben jelentkezik. Elena Udreának tett szett az ötlet, Emil Boc az ifjú pedálosok tengerparti találkozájára egyenesen zöld(b)en jelent meg. Egy brit konzervatív tanulmány szerint ez a két szép szín fehér alapon érvényesül, ezért a pedálos fiatalok a tengerparton falfehér(b)en jelentek meg. Amiről eszünkbe jut a kedves vicc: a gyermek kérdezi az anyukájától, hogy a menyasszonyok miért öltöznek fehérbe; azért, kisfiam, mondja az anya, mert a fehér a tisztaság és a remény színe; a krapek pedig ebből megérti azt is, hogy a vőlegények miért öltöznek feketebe. Egyébként Eforián – a politikai egyensúlytartás jegyében – az államfő is megjelent, és értékes tanácsokat adott válogatás nélkül minden színnek.

Egyetem ömlesztve. Romániában annyi (magán)egyetem van, hogy ennek alapján a legtöbb Nobel-díjasa kellene hogy legyen az országnak. A intézmények képében működő üzleti vállalkozások a válság körülményei között (amikor ráadásul a középiskolát érettségivel elvégezni nehezebb, mint az egyetemet diplomával) a rektorok sok helyen folyamodtak árleszállításhoz. Az *Evenimentul zile*ből megtudjuk például, hogy – miután idén közel negyven százalékkal kevesebben jelentkeztek felvételre, mint tavaly, a bejutott diákok (vagyis mind) ajándékokat kapnak, a szebeni rektor pedig az árleszállításnak azt a formáját választotta, hogy a negyven évnél idősebb jelentkezőknek, illetve rokonainak alacsonyabb a tandíj. Megy az ember beiratkozni az egyetemre az anyósával és a nagybátyjával...

A nap állírá. Emil Boc megvilágosodás-szerűen rájött, hogy a legolcsóbb az országnak az, ha nem is rendeznek választásokat. „Az ellenzék sem vesztené el a pozícióit, amelyek szavazatszámilálásunk esetén ugyancsak veszélybe kerülnének, s a pénzünk is megmaradna” – érvelt a kiváló alkotmányjogász.

Minden napra egy mondat

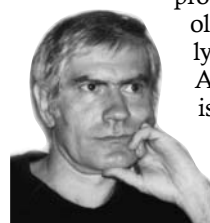
„Szentírás: szent vallásunk szent könyve, megkülönböztetve más vallások hibás és szentségtörő alapkönyveitől.” *Ambrose Gwinnett Bierce*

Hajtűkanyarok

Kertész Ákos Amerikai *Népszavában* megjelentetett, botrányt keltő levelével nem az a probléma, hogy a magyarságot gyalázza. Ezt sűrűn megtették előtte mások is. Berzsenyitől Adyig és tovább. Magától Adytól Kertésznel is durvább sértéseket tallózhathatunk.

Kertész Ákos azonban úgy sértegeti a magyart, hogy magyar íróként és állampolgárként önmagát és a magyar társadalom – hallgatóságosan vele egy nézetben lévőnek tekintett – tagjait nem tekintti magyaroknak. A maradék magyar nép – szavaiból ítélve – „genetikailag” lelkiismeretlen és szolgálalkú. Magyarán: nem az egymást követő politikai agymosások tették olyanná, amilyen. Ha olyan. Azaz, Kertész Ákos szövege nem magyar oldalról pontosan azt a jelenséget produkálja, amelyet magyar

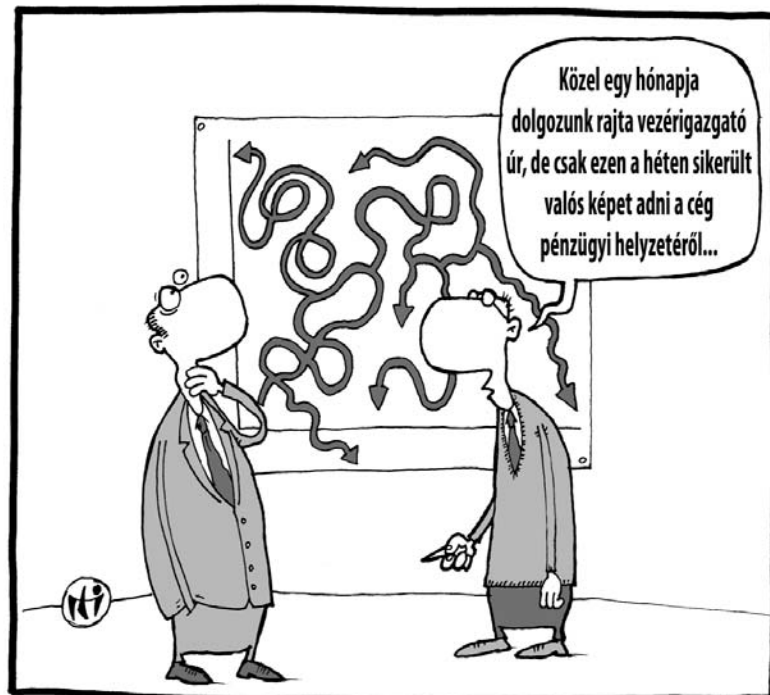
oldalán meg szeretne bélyegezni: a fajelméletet. Ami, lényege szerint most is, mint mindig, pusztán a politikai ellenfél gyűlöletét hivatott megalapozni. Ezzel azonban Kertész nem csak a ma-

Bíró Béla

gyar zsidóságot rekeszti ki a magyar népből és a magyar nemzetből, hanem a nem zsidó származású magyarok (írók, filmrendezők, színészek, oktatók) azon tömegeit is, akik írásban, szóban és tetteben őszintén szembenéztek a holokauszt tényével (is). A román értelmiség túlnyomó többségével ellentétben például. Azt még megérteném, hogy Kertész gyanakszik a zsidóságot megkövető vagy az antiszemitizmus szítással szemben nyilvánosan megvédő Kövér Lászlóra vagy Lázár Jánosra. Valóban nehéz ugyanis eldönteni, hogy az ő gesztusaikat mennyiben vezette őszinte megbánás, illetve a zsidó honfitársakkal való együttérzés, és mennyiben politikai számítás. Nem könnyű ugyanis elfeledni, hogy az azóta fényes karriert befutott jelszó, miszerint „Magyarország legyen végre a magyaroké”, a Fidesz – akkor még liberális, de a konzervatív fordulatot akkor már tervezgető – elnökeitől származik. Ámbár egy „is”-sel megtoldva, ama jelszó sem nélkülözött volna minden alapot. Az a liberális ideológia ugyanis, amely a népet és a nemzetet az állampolgárok közösségé-

Bonyolult

Horváth István

Európaiként

SZELLEMI DÉZÉS

Elszigetelt, magányos hősök hozták létre ezt az irodalmat Magyarországon a hatvanas-hetvenes években, szemben az iparosított ideológiai szeméttel, és bizonyosan nem gondolták, hogy az ideológiai szeméttel majd az üzleti szeméttel váltja fel a kilencvenes évektől kezdve. Aligha gondolták, sőt bizonyosan nem gondolták, hogy maga az irodalmi mű olvasása lesz majd iparilag visszavonva az új évezred küszöbére, mert ha gondolták volna, a műveiket nem képesek létrehozni. Nem is gondolhatták, hiszen évezredek tapasztalat szöveget még amellet, hogy a műveltség elterjedése, demokratizálása és államosítása újabb és újabb értő olvasókat szerez az irodalomnak. Hittek a fejlődésben, és visszatekintve azt kell mondanom, hogy időlegesen jogosan.

Magyarország el volt vágva a világtól, amikor eme nagy íróink a nagy műveiket írták; nagyon nehezen, mindenféle idióta cenzurális korlátozásokat kijátszva jutottak csak hozzá ahhoz, amit a világ – elsősorban Európa – ebben az időben, sőt a korábbi időkben is létrehozott, és az örök magyar fáziskésést éppen azon a módon igyekeztek behozni, ahogyan kétszáz éve minden tisztességes és tehetséges magyar szerző tette.

Nem gondolhatták, hogy a XXI. század elejére a maradék magyar irodalom olyasmit fog művelni, immár teljesen európaiként, ami Nyugaton mára már kihalt: azt a hagyományosan „európai kultúrának” nevezhető valamit, amit a nagy személyiségeket alkalmazott iparművészé lefokozó, szalagmunkássá, részbeszállítóvá bedaráló újkori kapitalizmus testületileg kivett magából.

Spiró György: A Szellem, 2002

Főtér

A nyolcvan éves Juliska néni is kiült a kapuba éjfél tájban, hogy életében először élőben láthasson tűzijátékot. Öt percig tartott az egész, ám neki elég volt ahhoz, hogy a kis avasi magyar falu megbecsülését lássa benne.

Köszegremetén, amely Erdély első és sajnos mind máig egyetlen szabadtéri Széchenyi-emlékművéről nevezetes, gondolni se mertek arra, hogy valaha ilyen megtiszteltetés éri őket. Ennek legfőbb oka az, hogy a korábban hét faluból összegyűrt, Avasújváros székhelyű községet hosszú időn át olyanok vezették, akik jó ha morzsákat szórtak a magyar lakosságú településeknek. Sok évi küzdelem után, egy sikeres népszavazást követően, az RMDSZ kormányzati jelenlétének segítségével a közigazgatási egységet ez év tavaszán „megfelezték” és Avasújváros most már egy magyar többségű község központja lett. A helyi tanács és Ludróczki Sándor polgármester meg akarta mutatni, hogy egyenlő mércével mér: ha egy héttel korábban Újváros ünnepén volt tűzijáték, akkor Remetén is kell hogy legyen! Annál inkább, mert ott az ünnepség központjában a 220 éve született Széchenyi István, a magyar haladás emblemikus személyisége állt.

Markó Béla sokak által ismert versében arra figyelmeztet, hogy itt miénk a tér! Pontosabban a miénk is! Nem csak történelmileg, de jogilag is. Élünk hát a lehetőséggel, vegyük át, népesítsük be a teret. Húzzuk ki magunkat és ne bújunk el fásultságunk függönye mögé, elvégre egy uniós ország polgárai vagyunk, amely lám, a magyar állampolgárság megszerzését sem akadályozza! Ne hebehurgyán, hanem okos megfontoltsággal, mások jogainak, kulturális értékeinek tiszteletével ugyan, de sajátért ékeink felmutatásával.

Biztató: mind többen érzik, hogy ott kell lennünk a téren, sőt a főtéren, s nem csak szavakban, de ténylegesen is meg kell mutatnunk a többségieknek, hogy sokan vagyunk, nagy értékeink vannak és szépen, európai módon tudunk ünnepelni, szórakozni, örülni.

Mint ahogy nemrég a kolozsváriak és a szatmárnémetiek is megmutatták. A szatmáraiak, mint Ilyés Gyula polgármester a Partiumi Magyar Napok megnyitóján hangsúlyozta, büszkének rá, hogy egy közösségért felelősséget érző, helyi civil ember, Bódi Attila ötlete nyomán pontosan tíz éve éppen itt rendeztek először Erdélyben magyar napokat. Most az évfordulós ünnep annyira sikerült, hogy a

100 Tagú Cigányzenekar koncertjén többen voltak a szatmári új főtéren, mint Ceausescu bukásának örülni. Ám a teret meg is kell tartani. Csak összefogással, egymásba-kapaszkozással lehet. A korábbi összevissza szavazással az újvárosi és remetei magyarság is kemény árat fizetett a főtér visszahódításáért!

Sike Lajos

Az egymást hajszó kizárólagosságok csak nemzeti karambolokba torkollhatnak.

vel – és csak azzal! – tekintette azonosnak, önmagukat magyarnak érző emberek millióit rekesztette volna ki a kulturális nemzetből is, s nyilvánította nacionalistának, sőt irredentának azokat, akik a határon túli magyarokat is a nemzet (mindkettő) részének szerették volna tekinteni.

Kertész – szélsőjobboldali ellenfeleivel maradéktalan egyetértésben – nem csak őket, hanem például Píliny Lászlót, Antall Józsefet, Göncz Árpádot, Esterházy Pétert, azaz (ha jelenthet ez egyáltalán valamit) származásuk tekintetében is magyar politikuskok és értelmiségiek tömegeit radirozza ki a magyar nemzetből. Ezek után a magyar nép „természetszerűen” apad a Jobbik legelvetemültebb képviselőire, akiket aztán profétai dühvel lehet sárba tapodni. Ahogyan azon sem csodálkozhatunk, hogy a magyar népből kitalizított milliók mind erőteljesebben elhidegülnek attól az ideológiától, amelyben a jelek szerint Kertész és – az ügyet pusztán felfűjt balhének tituláló – elvbarátai sem hittek soha, legfeljebb úgy tekintették, hogy politikai céljaiknak, illet-

ve értelmiségi ambícióiknak ez felelhetne meg a leginkább.

S azt hiszem, itt van a kutya elásva. Mivel ez az ideológia, amelyet a hatalom korábbi birtokosai egyetlen lehetséges világlátásként próbáltak a teljes magyar nyilvánosságra ráerőltetni, fokozatosan lelepleződött, s a magyar választók egy másik – úgy tűnik nem kevésbé kizárólagos – ideológiára adták voksukat. Kertész és elvbarátai azonban ahelyett, hogy a kiegyezés útjait keressék, megpróbálnak bosszút állni azokon, akiket lényegében ők maguk hajszóltak bele a kétharmados hatalomba.

A két ideológia, a kozmopolita és a nemzeti, „sajnos” együtt igaz – ahhoz, hogy az emberek a nemzetek fölött találhassanak egymásra, létezniük kell a nemzeteknek, s ahhoz, hogy virágzó nemzetek létezhessenek, olyan embereknek kell létezniük, akik képesek túllépni a szűk értelemben vett nemzeti célokra és szempontokra. Egészséges politikai és kulturális élet csak e két elmentéses politikai nézetrendszer és világkép szabad és tisztességes versengésén alapulhat. Az egymást hajtűkanyarokba hajszó kizárólagosságok csak nemzeti karambolokba torkollhatnak.

Az üzlet (in)diszkrét bája

Szakács Zsuzsanna

▶ Eltökéltetés a túlterheltség dacára – ezzel jellemezhető régióink női munkavállalóinak helyzete, ahogyan az a Női Üzleti Egyesület munkacsoport frissen készült, hiánypótló felméréséből kiderül. A *Nők az üzleti életben* című munka részletekbe menően göngyöltette fel azt, hogy milyen problémákkal szembesülnek a nők a magánélet-karrier összeegyeztetése, illetve munkájuk során, erre pedig milyen megoldási lehetőségeik vannak.

Demográfiai a tét

Az adatok több mint fél-ezer, zömében Romániában és Magyarországon élő nő véleményét tükrözik. „Már az első elemzésekből látszik, hogy hasonló a minta a két országban, vagyis a legtöbb téma esetében regionális jellemzőkről lehet beszélni” – hangsúlyozta lapunk megkeresésére a kezdeményező egyike, Votisky Petra. A pszichológusi végzettséggel is rendelkező humánerőforrás szakértő hangsúlyozta: nagyon jó lenne, ha a hazai cégvezetők, vagy akár politikai döntéshozók is figyelembe ven-

nék a női munkavállalókra vonatkozó sajátosságokat. „Ez mindkét oldal számára egyaránt előnyös lenne, hiszen a nők, mint munkaerőpiaci potenciál egyre fontosabb tényezőkké válnak az előregedő társadalomban. A nőkre ugyanakkor egy másik, társadalmi szempontból éppilyen fontos feladat is vár, a reprodukció. Kelet-közép Európában még nem foglalkoznak a cégvezetők ezzel a kérdéssel” – mutatott rá Votisky.

A válaszadók több mint háromnegyede házasságban vagy kapcsolatban él, ugyanakkor több mint fele gyermektelen. „A gyermekvállalás életkorának kitolódása látható az eredményekből. A 34 év átlagéletkorú válaszadók körülbelül felének nincs gyereke, 80 százalékuknak nincs vagy csak egy gyereke van. Ugyanakkor az összes résztvevő 70 százaléka legalább egy gyermeket szeretne” – összegezték a felmérés készítői, ami jól tükrözi, hogy a rendszerváltás után a Kelet-európai országokban is eltolódott a demográfiai vonal.

Az eredmények között szembetűnő, hogy a válaszadók zöme nem volt olyan élethelyzetben, amikor

Míg a hölgyek több mint 90 százaléka elvárja a segítséget a háztartásban, nem mond le a karrieréről sem

szüksége lett volna a munkaadók nagyobb rugalmasságára. Felvetésünkre Votisky Petra úgy vélekedett, ez inkább az információ hiányával magyarázható – vagyis a nők nagy része kész tényként kezel olyan dolgokat, amelyekben lehetne változtatni. „A hölgyek inkább megpróbálnak többfelé szakadni és mindenhol teljesíteni, miközben (több mint 80 százalékban) túlterheltségről panaszkodnak, mert nem ismerik jogi-, szakmai lehetőségeiket, vagy nem

merik kockáztatni állásukat” – mondta, hangsúlyozva egy felvilágosító kampány szükségességét.

A felmérésben résztvevők átlagéletkora 34 év, a válaszadók több mint háromnegyede egyetemi végzettséggel rendelkezik. A diplomások felülreprezentáltsága, illetve többéves munkatapasztalata a fizetések megoszlásában is megjelenik: a válaszadók kétharmadának havi nettó jövedelme 500 euró fölött van. (Itt megjegyzendő, hogy a legtöbben –

62,4 százalék – a fővárosban élnek és dolgoznak, ami eleve magasabb fizetést feltételez.) A legnépesebb csoport, 28,3 százalék 500 és 1000 euró közötti összeget visz haza havonta. Az eredményekből ugyanakkor az is kitűnik, hogy a nők nagyobb része, 62,2 százaléka teljes munkaidőben – napi nyolc óránál is többet – dolgozik.

„Hívogató” ranglétra

A legtöbb válaszadó (közel 60 százalék) a jelenlegi-

nél magasabb beosztásban látja magát öt év múlva. Kérdésünkre, hogy érvényes-e ez a romániai munkavállaló társadalom egészére is, a szakértő elmondta, az eredményekből egyértelműen visszaköszön a napjainkban normává vált igazság, hogy akkor értékes valaki, ha a munkájában „letesz valamit az asztalra”, felfelé halad a ranglétrán – ez pedig férfiak és nők esetében egyaránt érvényes.

Ehhez a témához kapcsolódik, hogy a következő három évben önálló vállalkozást fontolgató nők aránya elég magas (31,1 százalék), akárcsak azoké, akik nyitva hagyják (és nem utasítják el) ezt a kérdést (37,4 százalék).

Votisky ugyanakkor rámutatott: az önállósodási szándék magas ugyan, de nem annyira, mint például Nyugat-Európában. „Egy dolgozó nő számára sokkal nagyobb rugalmasságot biztosít, ha saját vállalkozásában dolgozik, mivel könnyebben tudja összeegyeztetni munkáját a magánélettel és önállóbb lehet” – fogalmazott a szakértő, hozzátéve: ennél sokkal fontosabb lenne bátorítani őket, növelni vállalkozó kedvüket. ◀

Röviden

Erős ipar és agrárium

Az ipar mellett a mezőgazdaság volt a legjobban teljesítő román gazdasági szektor a második negyedévben: előbbi tevékenysége 4,9 százalékkal, utóbbi pedig 3,4 százalékkal növekedett az egy évvel korábbi szinthez képest – derült ki az Országos Statisztikai Intézet friss adataiból. Legnagyobb visszaesést az építőipar (1,9 százalékos) és a szolgáltatások (5,5 százalék) szektorában könyvelték el.

Milliárdos hátralék

Annak ellenére, hogy az elmúlt év folyamán 10 milliárd euró forgalmat bonyolítottak le, a tíz legnagyobb, állami kézben levő vállalatnak mégsem sikerült profitra szert tennie, miután adósságuk megközelíti az 500 milliárd eurót – írta a *Ziarul Financiar*.

Épülhet a kifutópálya

Az utolsó jogi akadály elhárult után holnap kezdődhetnek a Kolozsvári Nemzetközi Repülőtér fel- és leszállópályájának meghosszabbítási munkálatai – jelentette be tegnap Alin Tișe, Kolozs Megye Tanácsának elnöke. A munkálatokat három cégből összeállt konzorcium végzi el, amely az elkövetkező hat hónap alatt egy 2100 méteres pályát épít.

Svájci frank: „leszorítva”

Híresszefoglaló

▶ Világszerte zuhanásnak indult a svájci frank árfolyama, miután az alpesi ország jegybankja (SNB) közbelépett és minimális 1,20 eurós árfolyamcélra határozott meg. Romániában a frank az utóbbi két hónap legalacsonyabb szintjére esett vissza, a Román Nemzeti Bank tegnap 3,53 lejes átváltást jelentett be – eszerint a svájci fizetőeszköz mindössze egy nap alatt 7,3 százalékos veszítést ért el a lejelle szemben.

Amint a *vg.hu* emlékeztet rá, a svájci jegybank augusztusban kezdte verbális intervencióval gyengíteni a nemzeti fizetőeszközt, mivel a frank az euró paritásának a közelébe került, és erősödése már-már megfojtotta a gazdaság növekedését. Először nullára csökkentette a három hónapos megcélzott kamatszintet és likviditásfokozással próbálta gyengíteni a frankot.

Később azt is felvetették a jegybanki tisztségviselők, hogy az euróval szemben árfolyamcélra állapítanak meg, vagyis rögzítik a frank árfolyamát. Ez idegességet okozott a piacon, azonban nem gátolta meg teljesen a frank erősödését, a negatív globális hangulatban továbbra is frankba menekültek a befektetők.

Az SNB közleményt adott ki arról, hogy a frank erősödése veszélyt jelent a

gazdaságra, és felveti a „deflációs” kockázatokat, ezt követően pedig bejelentette a minimális euró-frank átváltási árfolyamot – aminek következtében az árfolyam 1,1 közeléből 1,2-re emelkedett, amely közel 10 százalékos változásnak felel meg.

„A lépést a frank elmúlt napokban kiújult erősödése válthatta ki, ami annak ellenére következett be, hogy a jegybank korábban figyelmeztetett, a frank durván túlértékelt, és ez komoly kockázatokat hordoz a svájci gazdaságra nézve” – magyarázta a Világ gazdaság megkeresésére Kondrát Zsolt, az MKB bank vezető közgazdásza. A szakértő hozzátette, az Európai Központi Bank (EKB) kiadott közleménye alapján az SNB egyoldalú lépést tett. Ez azt jelenti, hogy a későbbiekben (ha például az eurozóna szuverén adósságválsága elmérgesedik) újra megjelenhet a piaci nyomás a svájci frankon, ami az 1,20-as szinten végrehajtott hatalmas devizapiaci intervenciók formájában jelenne meg. „Ez óriási devizatartalék felépüléséhez vezetne, amelyen komoly mértékű veszteségek keletkezhetnek. Ugyanakkor úgy látjuk, hogy egy éves időszakban ezek a veszteségek eltörpülnek a paritásközi euró-frank árfolyam svájci gazdaságra gyakorolt negatív hatásai mellett” – fogalmazott az elemző. ◀

HIRDETÉS

SZÉKELYUDVARHELYI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

VÁROSI SPORTCSARNOK
700 m² épületben, 1800 m² szabadtéren
100 kiállító és 15 000 vásárló látogató

2011. szeptember 29. - október 2.

târg de toamnă

ŐSZI VÁSÁR

autók
borkiállítás
fogyasztási cikkek
székely termékek fesztiválja

Kedvezményes ajánlatunkért jelentkezzen
szeptember 12-ig!

Prima Rádió
87,9 MHz

Szervező: Prima Press Kft., Székelyudvarhely, 0266-218 112, oszivasar@prima-radio.ro

Zöld mezőben zöld jenkik

Nyílt napot tartottak az amerikai nagykövetség új bukaresti székhelyén

Salamon Márton László

► Új székhelyre költözik szeptember 14-től az Amerikai Egyesült Államok bukaresti nagykövetsége: a legnagyobb bukaresti külképviselet új ingatlanát tegnap nyitották meg a sajtó számára. A román főváros északi végében, a Băneasa városnegyedben „zöld mezős beruházással” megépült modern épületkomplexum megközelíthetőségben jelenthet hátrányt az eddigi, a főváros „nulladik kilométerkövénél” elhelyezkedő székhellyel szemben: az új nagykövetségi ingatlanegyüttes Bukarest központi részétől jelentős távolságra található.

„Ökodiplomácia”

„A legszigorúbb nemzetközi környezetvédelmi előírásoknak megfelelő ingatlankomplexum 4,5 hektáron terül el, tízezer négyzetméternyi beépített területtel. Kétszáz fát ültettünk el a bel-

Liviu Librescu utca 4-6.

Az egyébként csak a nagykövetséget kiszolgáló, a Bukarestet Ploiești-tel összekötő műútról leágazó utcát romániai származású amerikai személyiségről nevezték el: Liviu Librescu professzorral. Róla azt kell tudni, hogy Romániában született, 1978-ban vándorolt ki Izraelbe, majd Amerikába költözött, ahol a Virginia Műszaki egyetemen tanított. 2007-ben, 75 éves korában a tanteemben gyilkolta meg egy lövöldöző ámokfutó. A túlélők szerint a tanár élete árán mentett meg több diákot, mivel testével zárva tartotta a terem ajtaját, miközben több diák a második emeleti ablakon kiugorva menekült el. A támadó megpróbált behatolni a terembe, de mivel ez nem sikerült, több lövést is leadott az ajtóra. A professzort, akit 2000-ben avatott díszdoktorrá a Bukaresti Műszaki Egyetem, a petrokémia egyik atyjának tekintik.

Az Egyesült Államok bukaresti nagykövetségének ingatlana százmillió dollárba került

A szerző felvétele

ső udvarban, a kevésbé víz-igényes fajtákból: japán cseresznye, ezüst nyírfa, lepényfa. A két és fél évig tartó munkálatok során 1500 alkalmazottat foglalkoztatunk, akiknek összesen 2,2

millió munkórát fizettünk ki. A teljes befektetés meghaladja a százmillió amerikai dollárt, amiből mintegy hatvanmillió közvetlenül a román gazdaságba került be” – sorolja a statisztikai adatokat Jorge Vasquez projektmenedzser. Vasquez a zöld beruházások fontosságát hangsúlyozza, amit épületgépészeti-ileg is tökélyre fejlesztettek. „Hihetetlen, hogy egy középületben mennyi víz megy kárba. Mi ezt tekintetbe vettük, és igyekeztünk a pocskolást minimálisra csökkenteni – a csapok percnként két literes hozamra vannak beállítva, és mozgásszenzorok segítségével kerüljük el a fölösleges működést. A vécékagylóknál is az igényeknek megfelelően állítható be a felhasznált vízmennyiség,

ugyanakkor zuhanyzók állnak a biciklivel közlekedő alkalmazottak rendelkezésére, természetesen szintén ésszerűsített vízfelhasználással” – magyarázza a kamerák keresztműzében a projektmenedzser.

Igazi erődítmény

Igazi erődítmény – állapítjuk meg, miközben körbevezetnek a magas falakkal körülvett területen. Mint megtudjuk, amerikai tengerészgyalogosok őrzik majd a komplexumot szeptember 14-ét követően, amikor lejár a jelenleg még szolgálatot teljesítő román biztonsági cég megbízása. A közlés után hátróztottan értésünkre is adják, hogy a biztonsági kérdésekkel kapcsolatos informá-

ciók szolgáltatása ezzel véget is ért. A konzulatusi ügyfélfogadásra szánt kisebbik épületből, ahol megtekinthetjük az egyszerre száz személy befogadására alkalmas várótermet, valamint a napi 250 interjú lebonyolítását lehetővé tevő ablakrendszert – és ahol biztosítottak arról, hogy a korszerűsítés révén az átlagos várakozási időt egy óra alá sikerül csökkenteni – átvezetnek a fényűzően berendezett nagykövetségi épületbe. Ennek egyik szárnyában helyezkedik el Mark Gitenstein nagykövet irodája, a másikban a többi alkalmazott – referensek, tanácsosok, attasék, az őket kiszolgáló személyzet. A falakon román művészek művei – főleg iparművészeti alkotások vagy a romániai falusi világot ábrázoló művészfotók.

Kicsomagol a nagykövet is

A médiaesemény csúcspontjaként Mark Gitenstein köszöntője következik, a nagykövetségi főépület földszinti halljában. A lépcsősorok alatt, a falak mellett kicsomagolatlan kartondobozok sorakoznak – a kicsomagolás java még hátravan. Az amerikai diplomata a széles márványlépcsőn „száll alá” a várakozó sajtósok közé, és rövid protokollbeszédet tart, majd sietősen elköszön: mennie kell, csomagolni. Az újságírók is szedelőzködnek: az anyagot le kell írni, meg kell vágni, és a szerkesztőség innen jó messze van: bent, a városközpontban. ◀

Röviden

Zöld könyv az autósoknak

Borbély László környezetvédelmi miniszter tegnap bejelentette, hogy a jövő év második felétől vagy 2013 elejétől megszüntetik a regisztrációs adót, a gépjárművek környezetszennyezési besorolást igazoló zöld könyvet kapnak. Hozzátette, hogy az Európai Bíróság döntése következtében ki kellett iktatniuk a közvetett diszkriminációt, amelynek eredményeként 2008-ban egy ideig a regisztrációs adót csak azokra a gépkocsikra kellett fizetni, amelyeket külföldről hoztak be az országba. Borbély elmondása szerint ezt csak úgy tudták megszüntetni, hogy a 2007 előtt bejegyzett gépkocsik első eladásakor kell kifizetni a regisztrációs adót. Akik pedig többet fizettek, visszakapják a különbséget.

Háromszék: sok a számlálóbiztos

Háromszéken túljelentkezés volt a számlálóbiztos munkára, így minden településen sikerült biztosítani a jövő hónap végén zajló népszámlálás zavartalan lebonyolítását – mondta el sajtótájékoztatóján Illés Andrea. A Kovászna megyei Statisztikai Hivatal igazgatója szerint mintegy 1300 számlálóbiztosra lesz szükség, hogy az egy főre jutó 80-100 háztartásban lakókat 12 nap alatt meg tudja kérdezni. Illés Andrea hozzátette: az október 20. és 31. között zajló népszámlálás előtti napokban minden számlálóbiztos „előlátogatást” tesz, azaz felkeresi a körzetébe tartozó összes lakost.

Kolozsvári egyetemek a „top tizenkettőben”

Cs. P. T.

► Tizenkét felsőoktatási intézmény – köztük négy kolozsvári – került be a legelőkelőbb hazai egyetemek csoportjába, ezek kiemelt állami támogatásban részesülnek az új tanévben – közölte tegnap az oktatási miniszter. Daniel Funeriu a romániai felsőoktatási intézmények rangsorát ismertette, amelyet a tárca felkérésére az Európai Egyetemek Szövetsége állított össze szigorú kritériumok alapján. Az intézményeket három „súlycsoportra” osztották. Az elsőbe kerültek azok, amelyekben magas színvonalú oktatás és tudományos kutatómunka zajlik. Ezek az egyetemek a mesterképzés mellett doktorképzést is megszervezhetnek. A középső kategóriába sorolt intézmények csak mesterképzést szervezhetnek, doktorit nem, míg a harmadik, legalább súlycsoportba kerülők csupán az alapoktatást biztosíthatják.

A kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem, a Műszaki Egye-

tem, a Mezőgazdasági és Állatorvosi Egyetem, az Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem a legmagasabb színvonalú intézmények közé került négy bukaresti, három iasi-i és egy temesvári egyetem mellett.

Az oktatási miniszter közlése szerint ezek a felsőoktatási intézmények a tavalyinál húsz százalékkal több mesterképzési és doktorképzési helyet biztosíthatnak a hallgatóknak, s ehhez megkapják a megfelelő állami támogatást. Hozzátette, a romániai doktoriskolai helyek 85 százalékát ezek az egyetemek hirdethetik meg.

A második súlycsoportba a katonai képzést biztosító felsőoktatási intézmények, a művészeti egyetemek, illetve további tizenöt (köztük több erdélyi) egyetem került. Ebbe a kategóriába rangsorolták a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemet (MOGYE) is. Funeriu elmondta, ezek az intézmények a tavalyival azonos számú mesterképzési helyet, illetve a tavalyinál kisebb számú doktoriskolai helyet hirdet-

Daniel Funeriu oktatási miniszter

hetnek a következő tanévben, és az állami támogatásuk is csökken.

A harmadik kategóriába az összes többi hazai akkreditált egyetem került. Ezek csak korlátozott számban hirdethetnek mesterképzési helyeket, doktori képzést pedig csak kivételes esetekben

szervezhetnek (a doktoriskolai helyek 1,6 százalékát kapják meg).

Funeriu örülne a konzorciumoknak

Daniel Funeriu közölte, az új tanügyi törvény előírásainak megfelelően járt el a mi-

nisztérium az egyetemek rangsorolásakor. Szerinte ez hozzájárul majd ahhoz, hogy a hallgatók, a szülők és a munkaadók jobban tudjanak tájékozódni a felsőoktatási intézmények kínálatában. „Az adófizetők számára a rangsorolás azt üzeni: a pénzük a valóban minőségi oktatást biztosító egyetemekhez kerül” – mondta az oktatási miniszter.

Funeriu arra biztatta a felsőoktatási intézményeket, hogy tömörüljenek konzorciumokba, mert ezt az új tanügyi törvény is lehetővé teszi. Megjegyezte, hogy az egyetemek rangsorolása nem végleges; az intézmények az évek során – teljesítményük függvényében – más súlycsoportba kerülhetnek át.

Mint ismert, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem nem kerülhetett be egyik súlycsoportba sem, mert az intézmény még nem kapta meg az akkreditációt. Dávid László lapunknak korábban arról panaszkodott, hogy ez a Sapientia számára nagy hátrányt jelent.

MOGYE: szigorú feltételek

A MOGYE vezetőinek korábbi nyilatkozataiból már kiderült, hogy a felsőoktatási intézmény nem fűzött nagy reményeket a rangsoroláshoz. Jung János professzor, az egyetem doktori iskolájának vezetője augusztusban a *Népiújságnak* arról beszélt: nagyon szigorú feltételeket kell teljesíteniük ahhoz, hogy a legelőkelőbb súlycsoportba bekerüljenek. „Ezeket nem lehet egyik napról a másikra teljesíteni” – mondta a professzor, aki elismerte, hogy a MOGYE oktatói közül kevesen közöltek úgynevezett impact faktoros cikkeket.

A felsőoktatási intézményeket az Európai Egyetemek Szövetsége az oktatásminőség, a tudományos kutatás, a kapcsolatrendszer, a megújulásra való képesség alapján pontozta. A tudományos kutatás terén fontos kritérium volt, hogy az egyetem oktatóinak eredményeit rangos szaklapok közöljék, s ezekre hivatkozzanak is. ◀

▶ Röviden

Meghalt Salvatore Licitra

Belehalt sérüléseibe hétfőn a napokban súlyos balesetet szenvedett Salvatore Licitra operaénekes, akit Luciano Pavarotti méltó utódaként tartottak számon – írta az *MTI*. A 43 éves tenort egy szicíliai kórházban ápolták, de sérülései olyan súlyosak voltak, hogy nem tudtak rajta segíteni. Szerveit felajánlották transzplantációra, a döntést a művész édesanyja, Paola Licitra hagyta jóvá. Az operaénekest augusztus 27-én Ragusa közelében érte baleset, robogójával fálnak ütközött.

Késik a Cannes-i Filmfesztivál

A francia elnökválasztás miatt a tervezettnél egy héttel később kezdődik a jövő évi Cannes-i Filmfesztivál. A filmes seregszemle eredetileg 2012. május 9-én kezdődött volna, de a szervezők május 16-ra módosították a fesztivál nyitónapját. Május első fele tele van a sajtó számára érdekes eseményekkel, és emiatt előfordulhat, hogy a cannes-i fesztivál esetleg nem kapja meg a neki kijáró médiafigyelmet – közölték. A filmfesztivál eredetileg kitűzött kezdő időpontja előtt három nappal rendezik Franciaországban a 2012-es elnökválasztás második, döntő fordulóját.

Színházi évadrajt a végeken

F. I.

▶ A temesvári és a szatmárnémeti színház társulata is felkészült már a 2011/2012-es évadra, elkezdődtek az előadások próbái, beindultak a jegy- és bérletárusítások, hamarosan új előadásokat mutatnak be a színház szerelmeinek.

Bábtornéval indít Temesvár

Szerbiai és temes megyei turnéval indul a temesvári Csíky Gergely Színház társulatának 2011/2012-es évadja. A bántornéval indít *Zián & Kopik* című bábelőadásukat mutatják be, amelyet a bemutatót követően számos helyen játszottak már vendég szerepében, illetve a 64. Avignoni Színházi Fesztiválon is színpadra vittek. Balázs Attila igazgató elmondása szerint elsőként Németh Ákos kortárs magyar drámaíró *Deviancia* című drámáját viszi színre a temesvári magyar társulat a színház stúdiójában, rendhagyó módon a szerző rendezésében. Az első produkció próbái már el is kezdődtek, az előadás bemutatójára pedig október közepén kerül sor. Az évad első nagyszínpadi bemutatója a Párizsban élő, romániai származású Alexandre Colpacci rendezésében kerül bemutatásra. A

A temesvári Csíky Gergely Színház a *Zián & Kopik* című bábelőadás turnéjával kezdi az évadot

neves-, több díjat is nyert rendező Thomas Bernhard komédiáját, az *Immanuel Kantot* viszi színre a temesvári társulat színpadán. Az egyik legeredetibbnek számító osztrák szerző drámáját novemberben láthatja a közönség. A soron következő évad másik nagyszínpadi produkciója a *Furnitur* című darab ősbemutatója lesz. Vinnai András egyike a legtehetségesebb kortárs magyar drámaíróknak, darabját Göttinger Pál rendezésében láthatja a közönség februárban. „Az új évad repertoárjának egyik gyöngyszeme Henrik Ibsen *Peer Gynt* című világhí-

rú klasszikusa, amelyet a temesvári színház a budapesti Fortedanse Társulattal közösen mutat be” – jelentette ki az igazgató. A koprodukció rendezője, a Fortedanse vezetője Horváth Csaba. Az intézményvezető tájékoztatása szerint az új bemutatók mellett továbbra is műsoron maradnak a korábbi évadok legnépszerűbb és legsikeresebb produkciói, ugyanakkor a színház ebben az évadban is készül vajdasági-, magyarországi- és erdélyi turnéokra, hazai- és nemzetközi fesztiválokra. A hónap végén a *Zián & Kopik* előadás Veszprém-ben lesz látható, nagy siker-

rel játszott és több díjat is nyert *mady-baby* Szegeden, a *Prahot* pedig a nagyváradi Rövid Dráma Fesztivál keretében kerül közönség elé.

Kiegyensúlyozottság Szatmáron

Kiegyensúlyozott évadtervvel rukkolnak elő ősztől a szatmáriak, a Harag György Társulat repertoárjában a klasszikusoktól a gyerekdaraboktól a vígjátékokig minden műfaj megtalálható. A társulat Füst Milán *Boldogtalanok* című drámájával indítja az évadot, Radu Afrim rendezésé-

ben. A darab a tavalyi évad utolsó előadása lett volna, amelynek bár a próbáit elkezdték, a pénzühiány nem tette lehetővé, hogy be is mutassák. Ezt követően a társulat új rendezője, Balogh Attila mutatkozik be, a *Valahol Európában* című darabban. Szilágyi Regina rendezésében színpadra állítják Fenyő Miklós és Tasnádi István: *Made in Hungáriát*, illetve Rákosi Péter és Bornai Tibor *A mumus* című darabját. Keresztes Attila, William Shakespeare *Szentivánéji álom* című drámáját viszi színre. A társulat darabjai mellett vendéglőadásokat is láthat a közönség, Keresztes Attila a nagyváradi Szigligeti Színház művészeivel Szigligeti Ede *Liliomfi*-ját állítja színpadra, míg a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház Nagy Bandó András *A kiskalácsa királyság* című meseregénye alapján Dézsi Szilárd *A titok* című előadását mutatja be. A klasszikus színházi előadások mellett felolvasószínház (Petőfi Sándor: *A helység kalapácsa*, rendező: Galló Ernő) és bábelőadások (*Kővé vált királyfi*, rendező: Szilágyi Regina, *A három kismalac*, rendező: Bandura Emese) is szerepel a társulat évadtervében, de felújított előadásokat is láthat a közönség. ◀

HIRDETÉS

III. Madéfalvi Hagymafesztivál
2011. szeptember 9-11.

2011. Szeptember 9. Péntek	
12:00	Felcsiki Önkormányzati Labdarúgó Torna
20:00	Hagymabál a testvértelepülések küldöttségeivel
Borkóstoló – Erdélyi borok estéje - Bemutatja Tóth Csaba, a Gyulafehérvári Egyházmegye főborásza	

2011. Szeptember 10. Szombat	
9:00	Hagymakupá Minifoci torna Mogyoród, Csikscsicsói K.S.E., Madéfalvi MIK
Női labdarúgó bemutató mérkőzés	
10:00	Közös testvértelepülési elképzelések
12:00	Erdői kirándulás

2011. Szeptember 11. Vasárnap	
8:00	Hagymaszüreti felvonulás
11:00	Ünnepi szentmise – A misét Böjte Csaba OFM celebrálja.
12:00	Hagyományos termékek kiállítása és vására
13:00	Népi, történelmi, logikai játékok, csapatversenyek, kézműves játszóház, íjászat
20:00	Néptánc előadások

Szervezők: Madéfalva Helyi Tanácsa, Madéfalvi Ifjúsági Kezdeményezés, Madéfalvi Egyházközség, a helyi gazdaszervezetek
Támogató: Hargita Megye Tanácsa
Médiapartnerek: Marosvásárhelyi Rádió, Hargita Népe, Fun Fm

CsikiHírlap hargitanépe
új magyar szó FUNFm

Elkezdődött a Faludyfeszt

Baloga-Tamás Erika

▶ Elkezdődött tegnap Gyergyóalfaluban a Faludy György tiszteletére alapított irodalmi fesztivál. A szombati tartó rendezvény elsődleges célja a szervezők szerint „a kortárs magyar irodalom és kultúra megismertetése a diákokkal”.

Farkas Wellmann Endre, a rendezvény szervezője lapunk kérdésére elmondta, az irodalmi fesztivál olyan oktatási és pedagógiai szempontokat tart szem előtt, amelyek érvényesítésére az iskolai oktatás keretei nem adnak lehetőséget. „Mivel a hazai iskolák tanterveiben eléggé háttérbe szorult a kortárs magyar irodalom, minden Hargita megyei iskolát értesítettünk a rendezvényről” – tette hozzá Farkas Wellmann.

„Faludy Györgyhez személyes barátság fűzött, emellett pedig úgy gondoltam, hogy költészete tartalmazza azt a frissességet és szellemiséget, amely közelebb hozhatja az ifjúságot az irodalomhoz” – avatott be a fesztivál létrejöttének a történetébe a szervező, aki elmondta, a rendezvény második kiadását Pilinszky János és Nemes Nagy Ágnes emlékének ajánlják. A tegnapi nyitónapon fiatal kutatók, Albert Zsuzsa és Szekecs Rita tartottak előadást Rafi Lajos költészetéről, az

est folyamán pedig Farkas Wellmann Endre beszélgetett a költővel, majd Baricz Gergely és Bagossy László koncertezett.

Ma Kolcsár József marosvásárhelyi színművész lép fel J. D. Salinger *Zabhegyező* című regényéből készült előadásával. A gyergyóalfalusi Petőfi Sándor Művelődési Házban ideiglenesen berendezett Faludy Cafében egyébként a fesztivál minden napján színházi előadások, író-olvasó találkozók, kiállítás, vetélkedők és koncertek várják az érdeklődőket.

A zárónapon dr. Elek Tibor József Attila-díjas irodalomtörténész, műkritikus, a *Bárka* folyóirat főszerkesztője tart előadást Nemes Nagy Ágnes és Pilinszky János munkásságáról, majd Vidovenyecz Edina *Boldogság, gyere haza* című kávéházi műsora következik. Márkus Barbarossa János író, költő, zenész, performer, képzőművész a rendezvény zárónapján eddig nem publikált fény- és mozgóképekkel, élménybeszámolóval idézi meg Faludy György alakját. A szombati író-olvasó találkozó vendége Kelemen Hunor kulturális miniszter lesz. „Az RMDSZ-es politikus irodalmáerként vesz részt a Faludyfesztben, irodalmi estet tart, a résztvevőkkel a költészetéről beszélget majd” – jelentette ki Farkas Wellmann Endre. ◀

Táncturnén a székelyek

Hírösszefoglaló

▶ Magyarországi turnéval indítja a 2011/2012-es idényét a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes. Az Erdélyben már bemutatott *Örökség* című táncjátékot szeptember 9-15. között hat magyar településen tekintheti majd meg a közönség. Az *Örökség* táncjátékban a történelmi Csik vármegye fellelt hagyományai elevenednek fel. Az összeállítás egy ember életén és sorsán keresztül egy-egy közösség szokásait bontakoztatja ki – énekben, zenében, táncban és prózában, példát adva egy régi kor emberi hitvallásáról, segítségül hívva önéletrajzi írásokat – olvasható a táncgyűttes honlapján. A turné első állomása Solymár, ahol a Hargita együttes a solymári búcsú meghívottjaként szeptember 9-én lép fel. Másnap, 10-én Hajdúnánáson látható az előadás. Budapesten, a Millenáris Parkban az Évnyitó gyermekprogram keretében szeptember 11-én, majd 12-én Egerszalókon, 13-án Egerben, 14-én ismét Budapesten, a Hagymányok Házában szerepelnek a táncosok. A magyarországi turné utolsó helyszíne Cegléd, ahol szeptember 15-én a Kossuth Torborzó ünnepség megnyitó eseménye a Hargita együttes műsora. ◀

Tisztogat a Realitatea

Hadicsel lehet Elan Schwarzenberg részéről a Realitatea Media fizetésképtelenné nyilvánítása – vélik a médiaelemzők, akik szerint az ország vezető hírtévéjét birtokló cég főrészesvényese így szeretne megszabadulni Sebastian Ghiță menedzsertől.

F. I.

Ma tárgyalja a Bukaresti Bíróság a Realitatea Media ellen kért fizetésképtelenségi eljárást, amelyet Elan Schwarzenberg román-izraeli üzletember, a média-társaság tulajdonosa nyújtott be. A Sorin Ovidiu Vintu „médiamogul” sajtótrösztjének húzóerejét, a Realitatea TV-t is működtető Realitatea Media égisze alá a hírtévé mellett a *The Money Channel*, a *Realitatea FM* és a *Radio Guerrilla* tartozik.

Számottevő veszteség

Schwarzenberg, aki májusban vált a Realitatea Media főrészesvényesévé, a napokban adott sa-

tónyilatkozatában kijelentette, elégedetlen a cég gazdasági helyzetével, amely a pénzügyminisztérium adatai szerint tavaly 20 millió eurós veszteséget halmozott fel. Médiaértékelések szerint azonban a cég pénzügyi helyzete még aggasztóbb, az adósságok állítólag 73 millió eurót tesznek ki.

Mint ismeretes, a tröszt menedzseléséért a Sebastian Ghiță tulajdonában levő Asesoft felel, amely egy évvel ezelőtt azt vállalta, hogy öt esztendő alatt 75 millió eurót fog befektetni a Realitatea TV műszaki fejlesztésébe. Sebastian Ghiță az *Adevărul* című napilapnak tegnap azt nyilatkozta, tudott arról, hogy Elan Schwarzenberg fizetésképtelenné nyilvánítja a Realitatea

Mediát. A napilapnak úgy fogalmazott, „a Realitatea TV igazi tulajdonosa nem Swarzenberg, hanem a nézők; az Asesofttal kötött menedzseri szerződés továbbra is érvényben marad, a fizetésképtelenség nem ijeszt meg minket”. Médiaelemzők szerint a Realitatea Media fizetésképtelenné nyilvánítása igazából hadicsel Elan Schwarzenberg részéről, aki így szeretne megszabadulni Sebastian Ghiță menedzsertől. Schwarzenberg tegnapi sajtótájékoztatóján úgy fogalmazott, „a felhalmozott adósságok miatt mindenképp meg kell tisztítani a Realitatea-t az utóbbi évek problémáitól”. „A mostani menedzsmentnek nem sikerült rendeznie az elmaradt számláinkat. Zárolt bankszámlák és felfogalt felszerelések mellett működünk, amin mindenképp változtatni kell” – hangsúlyozta Schwarzenberg.

Viszontagságos menedzsment

Amint arról lapunkban beszámoltunk, tavaly októberben Sorin

Ovidiu Vintu öt évre a Sebastian Ghiță tulajdonában levő Asesoft vállalatra bízta a Realitatea Media menedzselését. Az Asesoft ugyanakkor kötelezte magát arra is, hogy átvegye és kifizesse a Realitatea Media több mint 10 millió eurós adósságát.

Idén áprilisban viszont eléggé felforrósodott a hangulat a Realitatea TV körül – Sorin Ovidiu Vintu üzletember kijelentette: Sebastian Ghiță többé már nem a hírtévézőt működtető cég menedzsere, emellett pedig állítólag halálosan megfenyegette és zsarolta az Asesoft tulajdonosát.

Április 2-án Vintu testőrei megszállták a Realitatea szerkesztőségét, és különböző nyomásgyakorlási eszközökkel megpróbálták átvenni a televízió feletti irányítást, később a médiatulajdonost letartóztatták. Májusban azonban Sorin Ovidiu Vintu tudott a hírtévéje többségi részesvényesomágján, amelyet az orvos végzettségű román-izraeli üzletember, Elan Schwarzenberg vásárolt meg. ◀

Kettős tükröz

Újra „öngyilkossági láz” söpör végig hazánk bulvárvilágában. A sajtó szájába ezúttal egy ifjú került, aki elbukta az érettségét, és ezután önszántából véget vetett az életének. Számunkra kissé furcsa, hogy egyes sajtótermékek ilyen etikátlanul akarják fokozni az amúgy is negatív szenzációt okozó, országszégyene-érettségi utórezgéseit. Úgy tűnik, hogy hazánk bulvármédiája olyan viselkedési minták bemutatására helyezi a hangsúlyt, melyek sem méltóságban, sem ésszerűségben nem szabad követendő példák legyenek – ámbátor Románia híriparának paparazzói azt is kellene tudják, hogy amennyiben kellő értelmezés és kontextus nélkül tárlják véres híreiket, a beavatlatlanok (főleg iskolázatlanok vagy kiskorúak) akár példaként is felfoghatják a Mindenható Tévé értesítéseit. Javaslát: újra kellene érettségiztetni a Bulvármédia alkalmazottait is. Legfőképp a Deontológia és a Jóérvés tantárgyakból.

(prier)

Röviden

Távozik az Index főszerkesztője

Távozik az *Index*től Uj Péter főszerkesztő, aki saját elhatározásból, közös megegyezéssel szeptember 30-tól hagyja ott a magyarországi portált. Uj Péter 1999-ben az *Index* egyik alapítója volt, 2000 februárja óta vezette a szerkesztőséget. A távozó főszerkesztő szeptember 30-a után is tagja marad az *Index.hu* Zrt. igazgatóságának. Ismerőseihez eljuttatott levelében Uj Péter úgy fogalmazott, hogy a szerződésében rögzített kényszerpihenő után újrakezdi az újságírói munkát – tette közzé az *Origo* szerkesztőségi blogján. A saját távozását pár nappal a főszerkesztőé előtt bejelentő Tóta W. Árpád publicista a napokban a *Figyelőknek* adott interjújában azt nyilatkozta: az *Index*et is éri kormányzati befolyás, és „bőven volt rá sansz”, hogy politikai ok miatt kerüljön le cikke, blogbejegyzése az *Index* címlapjáról.

Zuhanórepülésben az amerikai sajtó

Elkeserítő lélektani határhoz érkezett az Egyesült Államok sajtópiaca: az idei második negyedév zárásával immár öt teljes éve csökken a lapok fő pénzforszájának számítató reklámbevétele. Az idei április és június közötti időszak volt sorozatban a huszadik olyan negyedév, amikor az amerikai újságok reklámbevételei csökkentek a megelőző év azonos időszakához képest – közölte az AP az amerikai sajtószövetség (Newspaper Association of America, NAA) adataira hivatkozva. Idén 7 százalékkal csökkentek kevesebbet sajtóhirdetésekre az USA hirdetői, mint tavaly ugyanakkor. Az újságok leginkább a még mindig gyengélkedő gazdaság miatt az olcsóbb digitális technológiák felé forduló hirdetőik és olvasók miatt állnak rosszul.

Börtönbe kerül Stohl András

Hírösszefoglaló

Jogerősen tíz hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte Stohl Andrást kedden a Pest Megyei Bíróság; az ittas vezetés miatt elítélt vádlott feltételes szabadlábra csak a büntetés felének leltöltése után helyezhető. A színész-műsorvezetőt mellékbüntetésként a járművezetéstől öt évre tiltották el – ebbe bele kell számítani az elsőfokú ítélet óta eltelt időt. A bíróság az elsőfokú ítéletet – két év négy hónap börtönt – azért enyhítette, mert a baleset súlyosan megsérült áldozata esetében a maradandó egészségkárosodás kétséget kizáróan nem volt megállapítható. Stohlnek a börtönön felül 600 ezer forintot, az eljárási költségek egy részét kell megfizetnie. A teljes költség 800 ezer forint volt, a maradékot az állam állja.

A bírónő azzal indokolta a börtönbüntetést, hogy Stohl nem először követett el hasonló bűncselekményt, és azt is mondta, nem bizonyítható, hogy drogos állapotban történt-e, de az biztos, hogy fogyasztott az este drogot. Figyelembe vették, hogy elég

Stohl Andrást (balra) ittas vezetés miatt tíz hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte a bíróság

Fotó: MTI

sokat vezetett ittas állapotban, mire karambolozott. A baleset utáni viselkedésére azt mondják, tudatbeszűkült állapotban volt, de azt nem tudják, hogy az alkohol vagy a fejszerűlése miatt-e. A *Velvet* helyszíni tudósítója szerint

Stohl az ítélet után idegesen fűtyörésze távozott a bíróságról. Amint arról lapunkban beszámoltunk, Stohl András 2010. május 8-án hajnalban, a Budapestről Fót felé vezető úton gépkocsijával áttért a szemközti sávba és ott

összeütközött két szabályosan közlekedő autóval. A balesetben négyen sérültek meg, az egyikük súlyosan. A baleset után a színész elhagyta a helyszínt, ezért a rendőrök, még aznap, otthonából előállították. ◀

A Kiss FM a leghallgatottabb

ÚMSZ

A *Kiss FM* rádió bizonyult Románia leghallgatottabb kereskedelmi rádiójának – az idei május–augusztus közötti időszakban mért adatok szerint a Scandinavian Broadcasting System (SBS) médiacég tulajdonában levő adó mind Bukarestben, mind pedig az ország többi városában vezeti a hallgatottsági listákat. A rádiónak a fővárosban a jelzett időszakban átlagosan 230 200 hallgatója volt, míg az ország többi városában 1,9 millió. Bukarestben a második leghallgatottabb rádiónak, 222 ezer hallgató-

val az Intact tröszt tulajdonában álló *Radio ZU* bizonyult, amely országos szinten a harmadik helyen szerepel, 1 073 100 hallgatóval. A fővárosi lista harmadik helyén a szintén SBS-tulajdonban levő *Magic FM*, 161 ezer hallgatóval – az adó országos szinten ötödik (523 800). Negyedik az *Europa FM*, 121 100 hallgatóval, a Lagardere tulajdonában levő adó országos szinten a második leghallgatottabb rádiónak bizonyult, 1 089 000 hallgatóval. Az országos lista negyedik helyezette, a *Pro Fm* (886 ezer), amely a fővárosi lista 119 700 hallgatóval az ötödik helyen áll. ◀

▶ Apróhirdetés

Használt, német-osztrák, vegyes-tüzelésű kazánok (25kw–60kw), puffertartályok valamint bojlerok eladók. Érdeklődni: 0756-800 356.

Debrecenben a Kondors lakóparkban két teljesen közművesített építkezésre alkalmas telek eladó. Irányár: 1006 nm, 12 millió FT, 1225 nm 14 millió FT. Telefon: 0036-302517727, 0266-315184.

1945 előtt megjelent, jó állapotú, magyar nyelvű könyveket vásárolnék. Telefon: 0746-404 318.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29–31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK

2011. szeptember 8.

A nap filmjei

Prima Tv, 20.30

Egy hisztérika feljegyzései

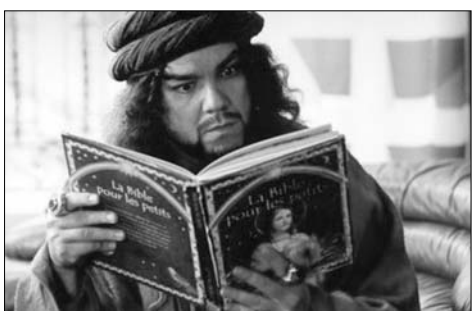
New York City pörgős, divatos belvárosának egyik középiskolájában a tinédzser Lola a legnépszerűbb csaj. Nem örül tehát a hírnek, hogy a családjá New Jersey csendes, álmos külvárosába költözik és neki is új suliba kell járnia. A vidéki iskolában természetesen már foglalt a legmenőbb csaj posztja, így Lola csak második lehet a népszerű Carla Santini mögött.

DUNA TV, 22.00

A három királyok

Gáspár, Menyhért és Boldizsár újra megjelenik, ám napjainkban. A küldetésük azonban a régi, felkutatni a gyermeki Jézust. Ám valamiért Párizsba viszi őket a sors, ahol egy halom viszontagságon át igyekeznek felvenni a harcot a modern kultúrával és annak vívmányával. Segítségük persze itt is akad, egy diáklány és egy csibész fiú személyében.

RTL Klub, 22.20

Nyerő páros

Jack Quinn terroristaelhárító vissza akar vonulni. Ám a szervezet nem hajlandó elengedni, és új feladattal bízza meg: Stavros, a világ legveszedelmesebb terrorista egy minden eddiginél veszélyesebb akcióra készül. Quinn az egyetlen ember, aki megfékezheti. A veszélyes küldetésben csak saját észére és erejére számíthat, ám meg egy izgága, kétméretes kolosszusra.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.35 Múltidéző (ism.)
8.05 Magyar elsők
8.30 Híradó
8.40 Család-barát (ism.)
9.35 Mesterek, műhelyek, tanítványok
10.05 Az utolsó mohikán
10.35 Korea, Kína és Japán kultúrájának története
11.25 Derrick (krimisor.)
12.30 Kíváncsgosár
15.00 Híradó
15.15 Talpalatnyi zöld (ism.)
15.45 Felelet az életnek
16.15 Virágzó Magyarországon
16.40 A világ felfedezése
17.35 Duna anxi
17.55 Mussolini és én, Galeazzo Ciano (sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.15 Robog az úthenger (magyar sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.20 Közbeszéd
22.00 A három királyok (francia vígj., 2001)
23.40 Dunasport
23.45 Kormorán - Farkasok éneke
0.45 Henryk Slawik - A lengyel Wallenberg (dok. f.)
1.45 Közbeszéd (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Nyár, lányok és sztárok (live)
9.50 George Enescu nemzetközi Fesztivál 2011
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sorozat)
11.25 Az összeillő pár
12.20 Egy nyár Schopen-nel
12.40 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sorozat)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Közérdek
15.15 Teleshopping
15.30 Akzente
17.00 Lottó 5 /40, Lottó 6/49
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sorozat)
20.30 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Az elnök (francia filmdráma, 2006)
23.00 Grey anatómiája (amerikai dráma sorozat)
0.40 Patricia Kaas koncert
1.40 Közérdek - talk show
2.05 Az összeillő pár (ism.)
3.15 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

9.50 Nyomtalanul (sorozat) 10.45 A Bourne-csapda (am.-német akcióthrill.) 12.50 Két pasi (sorozat) 13.20 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 13.50 Feleségcsere 14.50 ?rangyal (sorozat) 15.50 Doktor House (ism.) 16.45 Nyomtalanul (sorozat) 17.40 Gyilkos számok (sorozat) 19.30 Jóbarátok (sorozat) 20.25 Két pasi (ism.) 21.25 Doktor House (sorozat) 22.25 Aranypart 22.55 CSI (sorozat)

m1

6.29 Kárpát Expressz
6.56 Ma Reggel
10.00 Kalandozó
10.55 Házaspárjaj (olasz sor.)
11.55 Drága doktor úr (vígj. sor.)
13.00 Híradó
13.20 Kárpát Expressz
13.50 Együtt - Levél hűgomnak
14.45 Kulturális karanténsziget
15.40 Gyerekjáték az online szolgáltatás (ism.)
15.55 Bűvölet (olasz sor.)
16.50 Liszt Ferenc (magyar-német-olasz sor.)
17.20 Kisváros (magyar sor.)
18.00 Robbie, a foka (német sor.)
18.50 Angyali érintés (amerikai sor.)
19.40 Szerelmeim (amerikai sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Déltenger kincse (auszt.-francia sor.)
22.00 Linda (magyar sor.)
22.55 Az Este
23.30 A főnökök főnöke (olasz sor.)
0.25 Ránki Dezső
1.20 Sport hírek
1.30 Ma Reggel (ism.)
Közéleti műsor

TVR 2

8.00 A Simpson család
8.35 Familie Dr. Kleist (német sor.)
9.30 Jamie vendéglője
10.00 Mesék a vadonból
10.30 Testvérség a borban
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek
12.30 Biznisz óra
13.30 Miért ABC
14.00 Ragadós történetek
14.35 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Hírek
17.25 Remix
18.30 Jamie vendéglője
18.55 Adio
19.00 Mesék a vadonból
19.35 Három királyság (kínai sor.)
20.35 Biznisz óra
21.30 Dobro urban (ismétlés)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Csillagközi romboló (amerikai-angol akció sorozat)
23.55 Három királyság (kínai sorozat) (ism.)
0.50 Tomboló öklök (amerikai kaland sorozat)
1.45 Győztesek (ism.)
1.50 Vallomások (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sportidő (live)
15.10 Pontos sportidő (live)
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő (live)
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Pontos sportidő
19.05 Információk
20.00 Pontos sportidő (live)
20.05 Örüljünk a focinak!
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 Wrestling WWE

m2

6.56 Ma Reggel
10.00 A rejtélyes XX. század
10.25 Barangolások öt kontinensen
10.50 Emberek a természetben
11.10 Zenelánc
11.15 Srpski Ekran
11.40 Unser Bildschirm
12.05 Körzeti magazin
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.10 Retrock
14.20 Iskolapélda
15.10 Vigyázz, kész, rajt!
15.40 Vizsgálat, lépj be!
16.05 Caterina és a lányok (sor.)
17.00 Elit gimi (olasz drámasorozat)
17.50 Kalandozó
18.15 Magyar retro
19.15 Szabadlábban Erdélyben
19.40 Esti mese
20.05 Két zsaru egy pár (olasz krimisor.)
21.00 Híradó este
21.30 Hogy volt?
22.55 24 (am. sor.)
23.40 Záróra
0.05 Angyali érintés (am. sor.)
0.50 Szerelmeim (am. sor.)
1.35 Borneo foglyai (am. háborús filmdráma, 1950)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, Könyvbemutató
10.00 Sötétben (fr. katasztrófa f., 2009)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 ProTv hírek, sport
14.00 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Túl mindenben (am. akciófilm, 2003)
22.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Odaát (amerikai akció sor.)
0.00 Túl mindenben

(amerikai akciófilm, 2003) (ism.)
1.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)
3.00 Odaát (am. akció sor.) (ism.)

ACASĂ

8.15 Anania másik arca (sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.45 Láza-dó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Szerelemkönyvek (sorozat) 19.30 Az örökösök (kol.-am. sorozat) 20.30 Kaszandra (venez. sorozat) 21.30 Éjszakai történetek 22.30 Auróra (amerikai sorozat) 23.30 Clase 406 (mexikói ssorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Törzsutas (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.15 Repül a haverom (am. családi film, 1986)
17.15 A szív útjai (török sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalál (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A Széf Ki viheti el a milliárdokat?
21.10 Fókusz
Közszolgálati magazin
21.45 Barátok közt (magyar sor.)
Utána: RTL-hírek
22.20 Nyerő páros (am. akcióf., 1997)
Utána: RTL-hírek
0.20 Kemény zsaruk (amerikai akció sor.)
1.20 Reflektor - Sztármagazin
1.35 Infómánia
Multimédia magazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - Răzvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval
11.00 Menyasszony a fiannak - reality show
11.30 Chirita lasi-ban (román vígjáték)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés

- Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 A megmentő (amerikai akcióf., 2004)
22.00 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (sor.)
23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.55 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora
1.15 A megmentő (am. akcióf., 2004) (ism.)
3.00 A simlis és a szende (amerikai sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Tuti soft (am. vígj.)
12.50 Mi kell a nőnek? (amerikai romantikus vígjáték)
15.10 Egy bal- eset anatómiája (kanadai akciófilm)
16.55 Perzselő vihar (kan. akciófilm)
18.40 Könyörtelen hajsza (am. akciófilm, 2010)
20.15 Dúne (amerikai-kan.-német sci-fi, 2. rész, 2000)
22.10 Tüske (am. thriller, 2008)
23.45 Veszélyeztetett faj (amerikai thriller, 2002)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel - Hírmagazin
8.00 Mokka
A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Mokka habbal
10.30 Stahl konyhája
10.35 Babapercek
10.40 Teleshop
12.15 Michou története (francia vígjáték, 2007)
14.30 EZO.TV
15.25 Seherzádé (török drámasor.)
16.30 Psych - Diilis detektívek (amerikai krimisor.)
17.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Seherzádé (török drámasor.)
19.30 Tények
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 A katedrális (német-kan. drámasorozat)
0.25 Aktív extra
0.30 Elsőszámú ellenségem (am. akció sor.)
1.30 Tények Este
2.00 EZO.TV
2.35 Mentőhelikopter (német akció sor.)
4.25 Segíts magadon! (ism.)
4.50 Animációs filmek

PRIMA TV

7.00 False Witness (angol-ausztrál sorozat) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.00 Szívek találkozása (indiai sor.) - reality show
10.30 Eladó lányok (román sorozat)
11.15 Apák és kicsik (román vígjáték sorozat) (ism.)
11.30 Ízek, három szakács (ism.)
12.00 Timon és Pumbaa
12.30 Teleshopping
13.00 Timon és Pumbaa
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Titkos szerelmek (telenovella)
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek
19.00 Fókusz sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Egy hisztérika feljegyzései (amerikai vígjáték, 2004)
22.15 Lököttek (román sor.)
23.15 Focus Monden (ism.)
23.45 Bármicvó (amerikai vígjáték, 2006)
2.00 Hírek (ismétlés)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) 9.30 Teleshopping 10.00 Kedves barátnőm 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A szív úrnője (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz 22.30 Cancan TV 0.30 Kanal-D Hírek (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Balaton Bike Fest 4 (ism.)
10.30 Retrográd (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Iskolapélda (ism.)
12.05 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
12.30 ?sök tere (ism.)
13.00 Déli híradó
13.55 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Ikon (ism.)
15.30 Retrográd (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Értéktelenség más-ként (ism.)
17.05 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Sorolól
19.20 Globál
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Értéktelenség más-ként (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Ferrari 308 GT4
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült
11.00 A túlélés tényezői - Szahara
12.00 Amcsi motorok - Gilette motor
13.00 Autókereskedők - Land Rover Defender
15.00 Állítólag... - Hordóban halat lőni
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - NAPA Drag motor
18.00 Autókereskedők - Volvo P1800S
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... - Papír íjpuska
21.00 Hogyan készült?
22.00 Halálos fogás - Veszélyes vizek
23.00 Licitvadászok - Ton coltja
0.00 Autókereskedők - Bond Bug
1.00 Autókereskedők - Volvo P1800S
2.00 A túlélés törvényei - Panama

ETV

9.00 Hitélet 16.00 Híradó 16.15 Hitélet (ism.) 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Híradó 17.40 Izelítő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Reggeli terefe 18.30 Híradó 19.00 Erdélyi Kávéház, (ism.) 19.30 Híradó 20.00 Benkő Sándor: A Jazz születésétől napjainkig 21.00 Erdélyi Kávéház, (ism.) 21.30 Híradó 22.00 Átjáró

Szeptember 7., szerda

Az év 35. hete és 250. napja, hátravan 115 nap

Ma a Reginákat köszöntjük. A Regin női név latin eredetű, eredeti jelentése királynő. A keresztény névadásban Máriára, a menynek királynőjére utalt. Holnap az **Adriennek** és **Máriák** ünnepelnek.

Évforduló

- 1566 – A Szigetvár török ostromában a döntő rohamok napja. Másnapra a vár tarthatatlan helyzetbe jut, Zrínyi Miklós horvát bán maradék katonái élén kirohanna, a védők nagy részével együtt hősi halál hal.
- 1812 – A borogyinói csata: Moszkva előtt 110 km-re. I. Napóleon francia császár a csatát követően, szeptember 14-én elfoglalja Moszkvát.
- 1888 – Edith Eleanor McLean az első csecsemő, akit inkubátorba helyeznek születése után.
- 1970 – Varahagiri Venkata Giri, India köztársasági elnöke rendeletet ad ki, melyben megfosztja kiváltságaitól a maharadzákat.

Vicc

– Főúr kérem – szól a vendég a pincérnek – , hozzon nekem egy fél pohár sört!
– Sajnálom uram, de mi fél pohárral nem szolgálunk ki.
– Nem? Érdekes, mert az előbb is annyit hozott, amikor rendeltem.

Recept

Citromtorta

Hozzávalók a tésztahoz: 20 dkg liszt, 1 kk sütőpor, 20 dkg cukor, 20 dkg puha vaj, 4 tojás, 2 citrom reszelt héja, 2 ek citromlé. **Az öntetthez:** 2 citrom leve, 15 dkg porcukor, 1 citrom lehámozott héja.
Elkészítése: A liszthez hozzáadjuk a sütőport, a cukrot, a vajat és a kissé felvert tojásokat. Addig keverjük, amíg krémes masszát kapunk. Ezután beletesszük a citromlevet és a citromok reszelt héját. Kikent, kiliszteztet tortaformába simítjuk, előmelegített sütőben, 160°C-on 75-90 percig sütjük. Tűzpróbával ellenőrizzük. Végül az öntethez valókát jól elkeverjük, és a megsült torta tetejére locsoljuk. A formában hagyjuk kihűlni.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A Kárpátok külső vonulata kivételével általában napos, kissé gomolyfelhős időre van kilátás, előbbi helyeken azonban délután zápor, zivatar is kialakulhat.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	sok napsütés, kevés felhő	26°C	16°C
Brassó	változékony idő zivatarokkal	22°C	12°C
Bukarest	változékony idő zivatarokkal	26°C	18°C
Csíksereda	esőre, záporokra számíthatunk napsütés felhőkkel	22°C	12°C
Kolozsvár	esőre, záporokra számíthatunk	22°C	15°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	12°C
Nagyvárád	sok napsütés, kevés felhő	24°C	15°C
Szatmárnémeti	sok napsütés, kevés felhő	24°C	14°C
Temesvár	sok napsütés, kevés felhő	26°C	16°C

Reklamáció

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Az embertársaink ellen elkövetett legnagyobb bűnünk nem a gyűlölet, hanem a közöny. Sok hibánk van, de ezek legtöbbször nem bűn, hanem vétek. A vétek olyan rossz, amit nem szándékosan követünk el. Túrelmetlenségünk, tévedéseink és gyengeségeink emberi esendőségünk ből fakadnak. A bűn más. A bűn szándékosan elkövetett

gonoszság. Bűneink közül legelső a közöny. Azért mérhetetlen gonoszság ez, mert ilyenkor embertársunk létezését tagadjuk. A közönyös ember halottnak, nem létezőnek tekint a másikat, aminél gonoszabb sértés élő lelket nem érhet. Aki gyűlölni tud, annak még van reménye a szeretetre. A közönyös ember pedig él ugyan, de valójában már halott.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Szereti az esztétikus dolgokat, az eleganciát. Önnek most minden jó összejön, csupán elővigyázatosságnak kell lennie.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Az égiek kegyesek önhöz. Eléri mindazt, amire vágyakozik. Azonban elővigyázatosnak és ébernek kell lennie.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A bolygók befolyására megtelik életörömmel, amellyel ellensúlyozhatja feszültségeit és szorongásait, amelyek uralták lelkét.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Mindig arra törekszik, hogy megtalálja énjének jobbik felét. Törekedjen arra, hogy elkerülje a negatív kölcsönhatásokat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Rendkívüli erőfeszítést kell tennie, ez a nap parancsa. Van egy előmenetelre kidolgozott terve, amit igyekszik megvalósítani.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A Szűz időszakában szeretné megszilárdítani a házasságát. Ha nincs senkije, ráébred, milyen fontos egy társ, ezért elhatározza, hogy megkeresi a párját.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Szereti, ha van látszata a munkájának. Legutóbbi munkái kézhezfogható változást eredményeznek. Egy ilyen vidám napon kerülje a hivatalokat.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Már kora reggel érzi, hogy van valami a levegőben. Legyen türelmes és ne akarjon az események elé menni.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Sokkal érzékenyebb, mint mások, dicséretre és bírálatokra egyaránt. Befele tekint, s valószínűleg azon lesz, hogy javítsa külső megjelenését.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Munka területén ön ma precíz és összeszedett. Rendkívül komolyan veszi a dolgokat, az apró részletekre is tüzetesen figyel.

VÍZTÖRTŐ (I. 21.–II. 19.)

Szellemi energiája a csúcson van. Egyszerre több dolgot is tud intézni, észben tartani. Tele van ambícióval, és mire észreveszi, már túl is van a munka nehezen.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Egy ritka égi hatás jótékony befolyását élvezheti, amely teljes egészében megváltoztathatja eddigi életét.

***	A DO ÉS MI KÖZÖTT VAN	FARSANGON VISELIK	RAJNAPARTI VÁROS	VÍZCSAPRA ERŐSÍT-HETŐ SLAG	... CROCE; FIRENZEI BAZILIKA	ZÁSZLÓALJ (RÖV.)	AZ OLIMPAI KARIKÁK SZÁMA	MÓDOS PARASZT	ÖRÖKZÖLD DÍSZBOKOR
ISZIK AZ EGÉSZSÉGERE									
ELÁRASZT A VIZ						GÖRÖG BETŰ			
***	ÁLOMBA RINGAT					KÉTKERESKŰ JÁRMŰ	GIGAJOULE (RÖV.)		
	GYENGÉBBÉ TESZ						NŐI FEL-SÓRUHA		
SZÉP ... SZÍNMIÉRO					KÖZÖSSÉG VEZETŐJE				
					ARON BECÉZVE				
KILENCBŐL KETTŐTI			FEDEZET HALOGÉN ELEM						REPED A TŐ JEGE
KROMOSZOMA		TÍMÁRCÉH TÁPLÁL-KOZÓ							
ARANYOS, EDES							SZIGET BELSEJE!		
							KORRÓVIDÍTÉS		
SZERETI A SZESZT					RADAMES SZERELME				
					REGISZTERED				
BELÜL NEM ÜRES									CSEL-GÁNC S FOKOZAT

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalos levelezzel lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Tizenketten az érmekért

Kosárlabda

Turós-Jakab László

Tegnap pihent a csapatok egy része a Litvániában zajló 37. férfi kosárlabda Európa-bajnokságon, 12 válogatott számára azonban már hétfőn este véget ért a baltikumi kaland.

A panavezysi A csoport utolsó mérkőzésén a litvánok keményen elpáholták a portugálokat (98-69). Továbbjutott Spanyolország (9 pont, 404-354), Litvánia (9p, 429-374) és Törökország (8p, 385-335), míg Nagy-Britannia (7p, 372-410), Lengyelország (7p, 401-424) és Portugália (5p, 344-430) elbúcsúzott a további küzdelmektől.

A siauliai B csoport utolsó mérkőzése a veretlenek rangadója volt. A rendes játékidő végén jegyzett 80-80 után a franciák egy ponttal többet dobtak a hosszabbításban és 97-96-ra verték a szerbeket. Utóbbiak 11 triplája kevésnek bizonyult az elnyúlhatatlan Tony Parker (24 pont, 6 szerzett labda) vezette franciákkal szemben. Franciaország (10 pont, 438-391), Szerbia (9p, 432-

386) és Németország (8p, 377-357) jutott a középdöntőbe, míg Izrael (7p, 399-448), Olaszország (6p, 380-405) és Lettország (5p, 385-424) kiesett.

A kétségkívül legkiegyensúlyozottabb (alytusi) D csoportban csak az utolsó találkozó végén dőltek el a továbbjutók: a macedónok 75-63-ra verték a bosnyákokat és 9 ponttal (362-337) nyerték a csoportot az ugyanannyit gyűjtött görökök (360-324) és a 7 pontos finnek (373-366) előtt. Kiesett Horvátország (7p, 396-404), Bosznia-Hercegovina (7p, 380-409) és Montenegró (5p, 357-388).

Az ukránoknak a belgák elleni 74-61-es győzelme végül is nem borított papírfomat, bár három csapat is azonos pontszámmal végzett. A legjobb 12 közé jutott Oroszország (10 pont, 371-321), Szlovénia (9p, 356-324) és Grúzia (7p, 352-343), míg Bulgária (7p, 339-357), Ukrajna (7p, 322-327) és Belgium (5p, 304-372) elbúcsúzott.

Az eredeti sorsolás széleskörűen folytán az E középdöntő csoportba a ténylegesen legerősebb csapatok jutottak, míg a F be-

Tony Parker 23 pontos mérkőzésátállal vág neki a középdöntőnek

tűjelű szextettben szinte bármi megtörténhet az erőegyensúly miatt.

Innen folytatják: E csoport: 1. Franciaország 4 pont (173-161), 2. Szerbia 3 (171-161), 3. Spanyolország 3 (148-144), 4. Törökország 3 (133-132), 5. Litvánia 3 (154-159), 6. Németország 2 (129-151).

F csoport: 1. Macedónia 4 pont (144-128), 2. Oroszország 4 (130-122), 3. Szlovénia 3 (151-140), 4. Görögország 3 (139-133), 5. Grúzia 2 (133-152), 6. Finnország 2 (131-153).

Ma az E csoportban játszanak az alábbiak szerint: Németország-Spanyolország (15.30 óra), Törökország-Franciaország (18 óra), Szerbia-Litvánia (21 óra, Sport 1 élő). Az F csoportban, holnap, szintén a vilniusi Siemens Arenában: Grúzia-Macedónia (15.30 óra), Finnország-Oroszország (18 óra), Szlovénia-Görögország (21 óra, Sport 1 élő). A csoportok első négy helyezettje jut az egyenes kieséses rendszerben sorra kerülő negyeddöntőbe, a legjobb nyolc szeptember 18-án kezd meg sorozatát. ◀

Röviden

Visszalépett a Steaua

A klubvezetés hivatalosan is közölte a szakszövetséggel a Bukaresti Steaua Turabo férfi kosárlabda-csapatának visszlépését az A osztály 2011/12-es idényétől. A román kosárlabda második legeredményesebb csapata anyagi gondok miatt nem vállalhatja a szereplést az élvonalban, viszont indulna a másodosztályban. A Román Kosárlabda-szövetség a Politehnica Iasi együttesével egészítené ki az október elsején rajtoló bajnokság 16-os mezőnyét, de a moldvai alakulat még nem adott végleges választ a felkérésre.

Polgár kikapott

Polgár Judit világgal vesztette első nyolcaddöntős mérkőzését az oroszországi Hanti-Manszijszkban zajló, kieséses rendszerű sakk Világkupán. A magyar nagymester a 46. lépésben adta fel a keddi partit a kubai Leinier Dominguez Perez ellen. A visszavágóra ma kerül sor, amennyiben Polgár egyenliten tud, csütörtökön rájátszás következik. A torna első három helyezettje világbajnok jelölt lesz.

Nem enyhítették Wenger büntetését

Az UEFA elutasította az Arsenal fellebbezését, így érvényben marad a londoni csapat vezetőedzője, Arséne Wenger két mérkőzésre szóló eltiltása. A francia szakembert azért büntették, mert megszegte azokat a korlátozásokat, amelyek egy korábbi eltiltásával jártak. A tréner az Udinese elleni selejtezőn csak a VIP szektorban foglalhatott helyet azonban mobiltelefonon kommunikált, és a mellette ülő Boro Primorac edző segítségével sms-üzeneteket juttatott el a kispadra. Wenger kénytelen kihagyni csapatát első két Bajnokok Ligája-főtáblás csoportmeccsét, a Dortmund és az Olimpiakosz ellen.

A házigazdával egy csoportban

A magyar női válogatott a házigazda lengyelekkel, a szlovákokkal és a szerbekkel került egy csoportba az asztalitenisz Európa-bajnokság csapatversenyének hétfői sorsolásán. A Harcsi Zsolt irányította magyar férfiak is a legmagasabb osztályban szerepelnek majd az Eb-n, ők a fehérorosokkal, az oroszokkal és az angolokkal kerültek egy négyesbe. A csoportokból a körmérkőzések után az első két válogatott jut a kieséses szakaszba. Az Eb-re október 8. és 16. között kerül sor Gdanskban, az egyéni torna sorsolása a helyszínen készül majd el.

SZKC: osztrák ellenfelek

Kézilabda

T. J. L.

Tizenhat csapat mérkőzött meg a férfi kézilabda Bajnokok Ligája csoportjainak négy üres helyéért és kialakult az EHF Kupa második fordulójának párosítása is.

A bécsi második BL-selejtezőcsoportban az Aon Fivers 32-23-ra kikapott a fehérorosz Dinamo Minszktől, majd 37-33-ra a török Besiktas JK-tól és csoportutolsóként átkerült az EHF Kupába. Az osztrák bajnok a román bajnoki ezüstérmes Székelyudvarhelyi KC-vel játszik a második fordulóban, november 8-án vagy 9-én hazai pályán és egy héttel később idegenben.

A BL-selejtezőcsoportokat a szerb RK Partizan Belgrád, svéd IK Sävehof, a macedón HC Metalurg Szkopje és a lengyel KS Vive Targi Kielce nyerte, ők egészítik ki a BL 24 csapatos mezőnyét. A selejtezőcsoportok második és harmadik helyezettjei az EHF Kupa harmadik fordulójában kapcsolódnak be, a nyolc gárda a portugál FC Porto Vitalis, a görög Athéni AEK, a Dinamo Minszk, a Besiktas JK, a norvég Haslum HK, az izlandi FH Hafnarfjörður, a német Rhein-Neckar Löwen és a spanyol Cuatro Rayas BM Valladolid.

Kiegészültek a női BL selejtezőcsoportjai is, mégpedig a holland, a portugál, a szerb és a cseh bajnokkal. A négy csoportba osztott 16 csapat egy-egy továbbjutó

helyért játszik szeptember 17-én és 18-án. Az első csoportban a Kolozsvári U-Jolidon a szerb bajnok RK Zajecar ellen kezd, és ha nyer, az orosz Rosztov-Don és a dán HK Viborg mérkőzés győztesével küzd meg az egyetlen továbbjutó helyért. Ha összejön nekik a bravúr, a kolozsváriak a BL B betűjelű csoportjába kerülnek a címvédő norvég Larvik HK, a szlovén RK Krim Mercator Ljubljana és a horvát HC Podravka Koprivnica mellé. A harmadik kvartettben a magyar Debreceni VSC a portugál bajnok Gil Eanes Lagoszal vív „elődöntőt”, és ha nyer, a német Buxtehuder SV és a lengyel KGHM Metracó Zaglebie Lubin párharc győztesével játszik. Ha mindkét nyernek, a hajdúságiak az Oltchim D betűjelű csoportjába kerülnek a spanyol Grupo Asfi Ixako Navarra és az orosz Dinamo Volgograd mellé. A magyar bajnok Győri Audi ETO KC a C csoport tagja, s az osztrák Hypo Niederösterreich-vel, a francia Metz Handballal, és a 4. selejtezőcsoport győztesével vív oda-vissza alapon körmérkőzést. A 4. selejtezőcsoportban a dán Randers HK, a norvég Tertnes Bergen, a svéd IK Sävehof és a holland MiZu-WaAi Dalfsen csatázik a továbbjutó helyért.

Az előselejtezőcsoportok 3. és 4. helyezettjei (a görög Ormi Loux Patras, a svájci LC Brühl Handball, a török Üsküdar B.S.K. és a szlovák Iuventa Michalovce) a KEK-ben folytathatják. ◀

Schiavone is elbúcsúzott

Tenisz

Hírösszefoglaló

A legjobb nyolc közé jutás volt a tét az amerikai nyílt teniszbajnokság nyolcadik játéknapján.

A női világszű nem kis izgalmak után lett negyeddöntős: a dán Caroline Wozniacki (1.) úgy győzte le 6-7 (6), 7-5, 6-1-re a 2004-ben US Open-bajnok Szevetlana Kuznyecovét (15.), hogy az orosz már 4-1-re vezetett a második játszmában. Wozniacki következő ellenfele a német Andrea Petkovic (10.) aki 6-1, 6-4-re verte a spanyol Carla Suárez Navarrót.

Némi meglepetésre az orosz Anasztaszja Pavljucsenkova (17.) 5-7, 6-3, 6-4-re nyert az olasz Francesca Schiavone (7.) ellen. A nyolc között Pavljucsenkova a korábbi háromszoros győztes (1999, 2002, 2008), hazai közönség előtt szereplő Serena Williams-szal (28.) találkozik, aki a nyolcaddöntőben 6-3, 6-4-re verte a szerb Ana Ivanovicot (16.).

Továbbra is nagy formá-

Haton már továbbjutottak

A világranglista-vezető Caroline Wozniacki és a volt világszű Marija Sarapova kvalifikálta magát a női teniszszűk évfőzáró viadalára, a WTA-világbajnokságra – közölte hétfőn a hölgyek versenyét szervező WTA. A dán és orosz játékos az első, aki jogot szerzett az indulásra a szezon legjobb nyolc teniszszűjének tornáján, amelyre Isztambulban kerül sor október végén. Wozniacki sorozatban harmadszor, Sarapova pedig 2007 óta először szerepelhet majd a viadalon. A férfiak londoni Mesterek Kupájának is van két újabb résztvevője: a címvédő svájci Roger Federer és a brit Andy Murray. Mindketten a New Yorkban zajló US Openen elért eredményüknek köszönhetően kvalifikálták magukat a novemberi tornára. A világszű szerb Novak Djokovic és a spanyol Rafael Nadal már korábban kiharcolta a részvétel jogát.

ban teniszszűk a volt világszű Roger Federer: a harmadik helyen kiemelt svájci 80 perc alatt győzte le 6-1, 6-2, 6-0-ra az argentin Juan Monacót. A nyolc között a bázeli a Jo-Wilfried Tsongával játszik, aki idén már kétszer is legyőzte őt. A 11. helyen kiemelt francia nagyot csatázott az amerikai Mary Fish-szel (8.), aki sérülten fejezte be a mérkőzést. Erteemény 6-4, 6-7 (5), 3-6, 6-4, 6-2 Tsonga javára.

Szerb párharc alakult ki egy másik negyeddöntőben:

a 20. helyen kiemelt Janko Tipsarevic világszű honfitársával, Novak Djokovic-csal játszik a legjobb négy közé jutásért. Tipsarevic először jutott be egy Grand Slam-torna negyeddöntőjébe azal, hogy 7-5, 6-7 (3), 7-5, 6-2-re verte a spanyol Juan Carlos Ferrerót. Djokovic majdnem 30 percig tartó rövidítésben, négy szettlabdát hártva nyerte az első szettet az ukrán Alexandr Dolgopolovval szemben, aki végül 6-7 (0), 4-6, 2-6 arányban maradt alul.

Bemutakoztak a juniorok is. Egyedüli románként Elena-Teodora Cadar nagy csapatban – 6-1, 6-7 (4), 6-7 (7) – vesztett az amerikai Kyle S. Phillips-szel szemben. Cadar már párosban is elbúcsúzott a japán Nao Hibino oldalán.

Lapzártá után a 7. helyen kiemelt Robert Lindstedt-Horia Tecău svéd-román páros a legjobb négy közé jutásért lépett pályára, a háló túoldalán olaszok álltak, Simone Bolelli és Fabio Fognini. ◀

Anasztaszja Pavljucsenkova legyőzte Francesca Schiavonét